

ELŐFIZETÉS:
 Egész évre . . . 6 ft.
 Fel évre . . . 3 ft.
 Negyed évre 1 ft. 50 kr.
 A lap szellemi részét
 illető küldemények a
 szerkesztőnek, anyagiak
 a laptulajdonosnak kül-
 dendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
 egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
 többszöri hirdetésnél olcsóbb.
 Nyiltér sora 25 kr.
 Bélyegdíj minder hirdetésnél
 30 kr.
 A hirdetések Bittermann
 Nándor könyv- és könyvnyomdá-
 jában és a szerkesztőnél fogad-
 tatnak el.
 Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Italmérési reform.

Zombor, július 4.

Fontos közgazdasági reform javaslat tárgyalásába kezdett a tisztelt Ház, és pedig az ország közgazdasági érdekeit mélyen érintő javaslatba.

Lényege a javaslatnak első sorban az, hogy meg kell szüntetni a kizárólagos italmérési jogosultságot olyképp, hogy az italmérés jogának gyakorlása ne függjön egy-egy bérlo önkényétől, vagy nyereszkeszeden szenvedélyétől; másod sorban pedig összesítettő a bor és sör után járó fogyasztási és italmérési adó.

Ez e reform a zsebét érinti mindenkinek, mert tényleg úgy vagyunk, iszunk vagy pedig itatunk: következképp senkire sem indifferens, mit fizetünk vagy mit veszünk be a mindennapi fogyasztásért.

Az italmérési jogosultság kizárólagos gyakorlásának rendszere rossznak bizonyult. A bérlok egymásra licitálnak, abba a kényes dilemmába kerültek, hogy vagy bukjanak a bérleten, vagy zsarolják meg albérloiket s a közönséget.

Persze, hogy káros hatása lett több oldalról. Először csökkent a fogyasztás az egyre emelkedő árak miatt. Ennek kárát vallotta a fogyasztási adó címénél az állam s kárát vallották a szesztermelők. Másodszorban érzékenyen hatott a gabonárak esésére s így a java részét mezőgazdaságból élő nagyközönségre. Harmadszor pedig érzékenyen sujtattott a fogyasztó közönség és különösen a földbirtokosok, akik munkásaikat igen drága pénzen vásárolt szeszszel voltak kénytelenek ellátni.

E háromszoros bajon akar és fog segíteni a törvényjavaslat, a mely lehetővé teszi a kimé-
 rők között az olcsóságra vonatkozó konkurren-
 ciát.

A bor és szeszadó egyesítése sok méltatlan zaklatásnak és sok szövevényes kalamitásnak van hivatva elejét venni.

Mindezekon kívül pedig a javaslat több oly intézkedést tartalmaz, a mely egyenkint is nagyobb anyagi előnyére lesz a közönségnek.

Igy a többek között, a javaslat védelmébe veszi a bortermelőket a borgyártókkal szemben.

Egyik szakasza a javaslatnak ugyanis kimondja, hogy a gyártott bor a zárt városokban külön adózás alá veendő. Egy másik szakasz

pedig azt a kedvezményt nyújtja a szőlősgazdáknak, hogy a saját és munkásaik fogyasztására szánt szesz után nem fizetnek semmit az italmérési adó címén, amit pedig eddig fizetni kellett.

Egészen természetes, hogy e nagy anyagi értékű reformot nem lehet áthajszolni az 1888. 35. és 1890. 36-iki törvényekben foglalt intézkedéseknek egy tollvonással való eltörlése árán. Átmenetnek kell lenni s a gyakorlatban életteljessé való új törvény hatását is meg kell figyelni.

Ezért a javaslat fölhatalmazást ad a kormányra arra, hogy ott, ahol kell és a hol másként az állam érdekét megóvni nem lehet: bizonyos határok között, 1895-ig, amikor a regálygyűből kifolyó pénzügyi kötelmeit az állam lebonyolíthatja az italmérési jogosultság kizárólagos rendszerét fönttarthassa.

Az előnyök, a melyeket a javaslat magában hordoz, nyilvánvalók.

Az ellenzék, ha már az általános tárgyalásnál állást foglal ellene: nem teszi jól, de sőt kárára igyekszik mindazoknak, akiket az 1888. 35-ik és az 1890. 36. törvénycikkkel érzékenyen sujtottak. Ez pedig nagy szó.

Olyan vád foglaltatik benne az ellenzék ellen, amelyből igen-igen bajos lesz magát a választók előtt kitisztáznai.

A fizetésemelés. Az állami tisztviselők, altisztek és szolgák illetményeinek javítására vonatkozó munkálatait a pénzügyminiszteriumban most van folyamatban, úgy, hogy az a különbözet, a mi a mostani illetmények és a benyújtott törvényjavaslat szerint tervezett magasabb javadalmazások közt mutatkozik, az állami költségvetésnek a förendibáznak történendő letárgyalása után, illetve a költségvetési törvény életbe léptéje idején, az illető miniszterek által folyóvá lesz tehető. Minden tisztviselő, a kit a törvényjavaslat szerint akár fizetésemelés, akár fokozatos előléptetés folytán, vagy pedig lakpénz címén többlet illetne meg, ezt a többletet a mai ranghelye alapján, ideiglenes pótlék címén kapja meg, mely pótlék, ne hogy havonkénti összegekkel az elszámolás megnehezítették, egy összegben lesz kiutalványozva s az illetők által legkésőbb október 1-én felvehető. Abban az esetben, ha a kormány rendelkezésére bocsátott hitel, a jutalmak és segélyek címén költségvetésileg engedélyezett összegekkel együtt, e pótlékok fedezésére elegendő nem lenne, a magasabb tisztviselők fizetésénél és lakpénzeinél fog a javítás korlátoztatni s az ekként elérendő megtakarítás az alsóbb rendűek teljes kielégítésére fordíttatni.

Sok az eszkimó.

(Az évszázó vizsgák után.)

Sok az eszkimó, kevés a foka. A Madách eszkimójának ez az életbölcselete talán soha sem volt nagyobb igazság, mint mostanában. Csakugyan sokan vagyunk. Ugyan tudna-e valaki hamarjában egy életpályát választó fiatalembernek olyanféle munkakört ajánlani, a melyet még agyon nem tapostak? Mi azt hisszük s kívünlünk bizonyára még igen sokan, hogy olyan életpályát nincs.

Orvosok, ügyvédek, professorok, mérnökök, kereskedők és iparosok egyaránt nagyon panaszkodnak az óriási verseny miatt. Ha valamely állásból valaki betegség vagy halál miatt kiesik, mindjárt ott vannak öten-batan az eszkimók közül, a kik az egyetlen fókára vadásznak. A sok versenyző közül aztán egyetlen csakugyan sikerül a megüresedett állásba bejutni, a többi pedig fölsapthat — proletárnak. Hiszen az olyan szép foglalkozás!

Egy fővárosi ügyvéd nem régen állott elő olyatén indítványával, hogy az ügyvédek számát meg kellene apasztani és helyesebben szólva, oda kell törekedni, hogy az ügyvédi pályára minél kevesebben lépjenek, mert különben a prókátorok egymást falják föl.

Természetes, hogy ez indítvány, a célját tekintve, helyes, mert csakugyan kellemetlen dolog, hogy olyan sok az ügyvéd, holott a pörös atyafi jelentékenyen megfogott. De az a kérdés, vajjon az ilyen indítvány értelmében lehet-e a dolgot csakugyan hajánál fogva előrántani s ekképpen megakadályozni az ügyvédek elszaporodását azzal, hogy az egyetemi professorok ötször-hatszor tartozzanak elbuktatni a vizsgázó ügyvédjelölteket! Tessék felszólítani a kormányt és a hatóságokat, hogy a közigazgatási tisztviselők számát sokszorozzák s ugyanily arányban emeljék a fizetéseket! vagy a mi még legcélravezetőbb lehetne, tessék osztályozó intézetet felállítani, a melyben megállapíthatják, melyik fiatal ember milyen pályára lépjen vagy ne lépjen! De hát ez lehetetlenség, valamint általában minden célba vett külső reform is, mert hiszen nemcsak az ügyvédi pálya olyan túltömött. Sőt, hogy nagyot ne mondjunk, azt hisszük, hogy orvosok nagyobb számmal végeznek, mint ügyvédek s így azok között nagyobb is a verseny. Szinte bihetetlen, ha elgondolja az ember, miképpen tud elvergődni annyi ugynevezett „lateiner“ a mi kicsiny országunkban. Hogyan tud elvergődni, kérdezzük, hát még tisztességesen, ügyvédhez és orvoshoz megélni?

Szóval az ilyen állapotokon, mint a melyek jelenleg a túltömöttség miatt léteznek, nem lehet csak úgy könnyedén segíteni. Valamint ma ez a társadalmi betegségek is belső bajnak tekinthető, úgy az orvosság is csak gyökeres, alapjában gyógyító anyag lehet. Azt a tapasztalatot azonban mindenesetre el kell fogadnunk, hogy mindenféle pálya túl van már terhelve. Ha tehát mélyebb reformmal akarunk e viszonyokon javítani, akkor azt kell néznünk, mely életpályáknak van jövőjük s melyek fontosak az ország fejlődésére nézve. E tekintetben azt

A „BÁCSKA“ tárcája.

Javasz.

Fecske, golya visszajötték,

Daltól vidám a határ,

Eresz alatt, lombos ágon

Fészket rak már a madár.

Tarka réten kis virággal

Játszik enyhe fuvalom, —

Napsugaras úton járok . . .

S — bánatomat altatom!

Nevet a nap, hírogat a

Vig madárdal, enyhe szél,

Bimbós ágon himbálózik

Gyöngyharmatos falevél.

Lágy pázsiton, réten járok,

Fű hajladoz utamon, —

Ezer okom von' örülni . . .

S — bánatomat altatom!

Erdélyi Zoltán.

NAGYAPÁM SZERELMES LEVELEI.

(Tárca a régi és új házasságokról.)

Gondosan megőrzött, sárgult papíresomag került a kezembe. Piros szalagja, melylyel át volt kötve, megfakult, a borítékul szolgáló vastag merített papír pecsét és gyűrött. Mégis, mikor kinyitottam, bizonyos kegye-

lettel álltam a szertehulló papirlapok előtt. Nagyapám szerelmes levelei voltak, száz év előtti idők maradéka, emlékek, melyek messze túlélték azokat a szent emlékeket a melyekről beszélt, túlélték azokat, kiknek hajdan boldogságot és gyönyört szerzett.

Nagy és hosszantartó boldogság lehetett az, mert ime még e csekélyértékű emlékek is féltő gonddal voltak egymás mellé helyezve, megszámozva, csoportosítva attól a peretől fogva, mikor a rég pihenő öregek szívében lobogni kezdett az az önkénytelen titkos lángocska, mely mintha az óra ütnei akarna: figyelmeztet, hogy a szívnek más feladata is van, mint a vérkeringés eszközüül szolgálni, — egész addig, míg oda jutottak az oltár elé, remegve és elfogultan a magasatos pillanat üdvétől, de lelkükben ama mély hittel, hogy frigyük, melyet az Ur szolgája megáldott, egy élet boldogságát tartják eléjük, melyet még növel a tudat, hogy éltek támaszát egymás szerető szívében találják föl. Közben költemények, akkor divatos, most már rég feledett poétáktól, egy pár száradt, porló virág, olvasójegy, — talán az első titokban nyújtott gyöngéd ajándék, — azután újra levelek, hosszabbak, sürűbben írottak az elsőknél, több tartalommal, kevesebb gonddal, a mint a viszony bizalmas jellege fokozódott.

Bizonyos kíváncsisággal tekinttem a kötelekeiből felszabadult szerteszéthulló levelekre. Egy régmúlt szerelem történetét rejtették azok magukban. Vajjon hogyan szerettek akkor? Minő gondolataik voltak, mit egymással közölni oly sürgetőnek hittek? Vallásos tiszta hit volt-e náluk a szerelem, vagy csak társadalmi szokás? És milyen hangon közlekedtek egymással abban az időszakban, mely amaz átmeneti életnek boldogságát rejté, mit a menyegző izgatottságával járóknak hisznek és mely az eltolgalt télenységnek érzetét tartja fenn, mint egy álomét, melyet már gyanítani kezd az álmodó.

Olvasni kezdtem. Az ifjúság első éveiben náluk is öntudatlanul támadt a szerelem, a természeti ösztön felébredése nélkül. Ők is csak akkor vették észre, hogy a szenvedély megvan, mikor hatását érezni kezdték, mikor azt tapasztalták, hogy annyi sok ember között egymás

oldalán legjobban érzik magukat, hogy szemök egymást kereste, sohasem érkeztek elég jókor s mindig korán váltak el egymástól. Pedig haj! a szülők szigora mellett nem volt oly könnyű. A leány szoros zár alatt volt, kire a családban szigorúan körülírt feladatok vártak s nem tekinték azt árúnak, mely hivatva van mentül fényesebb környezetben kinálta, gazdag vejeje által a család boldogságát megszerezni. A társadalmi érintkezés tehát nem volt a maihoz hasonló, mikor minden bál és táncmulatság valóságos házasságkövetítő hely lehet, hol a mamák a házasságszerzők és a táncolók egymás lehető férjei és feleségei.

Mégis a lelemény leküzdte a szoros korlátokat. A fiatalok bejárták a szomszédos helyeket, megpihentek a hol szép leányt sejtettek, és akadt mód, hogy az ellenőrzés dacára pár szót váltsanak, kézsorítással s egy-egy mélyszéles tekintettel eljegyezték szívük választottját, a ki hiveségesen ápolta azután legszentebb érzelmeit. Az első gyöngéd megszólítás „kuktá“-nak nevezte öregapámat. Bizonyosan a konyhán való szorgalmas foglalkoskodása miatt, a hol a házikisasszonynak kellett sürgölődnie s a mit akkor épenséggel nem tekintettek olyan uriatlan foglalatosságnak mint mai napság. A levél mellett, — bizonyosan annak emlékére, hogy ez alkalommal juttatta nagyanyám kezeibe, — Kártigámból ez a vers volt mellékelve:

Nincs szebb vigság, mint egymást szeretni,
 Bús gondokat így lehet temetni.
 Oh Amor! te tündér szákráid
 Szíveket hasító nyilaid
 Mely kedves sértéssel ébresztenek!
 Te kötöd egybe a világot
 Oltasz szívekbe hiv barátságot,
 Te vagy kedvünknek kutforrása,
 Busult elménknék vidulása!

Az utána következő levél már Ovidius „Ars amandi“-jának ama részletéről tesz említést, melyben ezek a jó tanácsok foglaltatnak: „Ujoncok, kik most sorakoztok Vénus zászlója alá, először is szerelmeitekre méltó tárgyat keressetek. Amily gazdag Gargara gabonában, Methyma

hisszük, bátran utalhatunk az iparra és kereskedelemre, melyek nálunk még korántsem fejlődtek oda, a hol más nyugati államokban vannak. Ezzel azonban korántsem akarjuk azt mondani, hogy a tudományos irányu élet-pályák nem fontosak, mert hiszen az anyagi gyarapodással a szellemi fejlődés karöltve jár, csak hogy az ipar és kereskedelem most van fejlődőben, míg a tudományos élet-pályák csupán a közszükségletre szorítkoznak. Már pedig ma már kevés a pörösködő és sok az ügyvéd, kevés a beteg az orvosok nagyszámához képest, természetesen, hogy e pályákon csak annyi emberre van szükség, a mennyit a rendes szükséglet megkövetel.

Az iparosok és kereskedők se dicsekedhetnek ma valami fényes helyzettel. Különösen az utóbbiak közül igen sokaknak szomorú a sorsuk; eladósodnak és tönkre mennek. Nem szabad azonban felednünk, hogy az iparosoknak és kereskedőknek mindig kevesebb az igényük — legalább átlagos mérték szerint — mint a szellemi foglalatosságuké. A legszegényebb tanárnak, orvosnak vagy ügyvédnek éppen olyan háztartást kell vezetnie, mint a leggazdagabb iparosnak vagy kereskedőnek. Míg viszont a szegény iparos vagy szegény kereskedő állapotához képest lakik, él és öltözködik.

Hol van tehát mégis a hiba és hol kell keresnünk a reform nyitját?

A hiba a szülők azon bizonyos hiúságától és nagyzásától ered, hogy fiaikat okvetlen a „latainer“ pályára kell nevelniük, mert az ipari vagy kereskedelmi foglalkozás lealacsonyító rájuk nézve. Ez a téves felfogás csak nagyon kevesekből hiányzik s többnyire a szegény sorsu embereké, a kik a legtöbb esetben a tanítás költségei miatt nem iskolázathatják végig gyermekeiket. Viszont igen sok szegény szülő van, kiket ez az említett hiúság szintén annyira elkábit, hogy fiaikat bármi áldozatok árán is taníttatják. A gazdagok pedig — már csak vagyoni jólétüknek fogva is — „szép“ pályára küldik fiaikat, nem törődve azzal, hogy később a proletár sereg létszámát fogják szaporítani.

Denique a helyzet csak akkor fog javulni, ha megértjük a szülőkkel azt a régi, arany igazságot, hogy „nem mind arany, a mi fénylik,“ hogy nem a külső dekórum, a hangzatos cím, az életben való hiúságos szereplés az, a mi az embert egyedül boldogítja, hanem az igénytelen, egyszerű csöndben való munka is, melynek útján könnyebben érhető el az emberi élet magasabb ideálja — a megelégedés.

Kell tehát, hogy a szülők nagy része, különösen a szegényebbek, habozás nélkül ipari vagy kereskedői foglalkozásra adják gyermekeiket, mihelyt a középiskolákban 3—4 osztályt elvégeztek. A mennyiben pedig a szülők ezt megselekedni elmulasztanák, ott van a tanároknak egy igen fontos feladatuk, hogy a középiskola alsó osztályain csak azon tanulókat bocsássák át, kik a tudományos élet-pályára folytatására elegendő képességgel bírnak. Ily módon azt hisszük, könnyebben elérhetővé válik, hogy az eszkimó se legyen sok, s a foka se nagyon kevés.

Julius.

Helyi és megyei hírek.

Kir. táblánk szüneti tanácsa e hó 2-án kezdte meg működését. Elnöke Gottl tanácselnök, tagjai: Frits Norbert, Zsigmondovits Mihály, Schkoff Iván és Tischler Lipót. — Az elnök, Sélley Sándor, szabadságon van s szabadságidejét fűrdön tölti. Szabadságot élveznek még kivül: Raics Milos, Pankovics Ottó, Nesztor, Buday János, Grecsák, Klinkó és Vörösi táblabírák. Kanyó titkár is elutazott s Keeskeméthy tanácsjegyző albiró helyettesíti.

Kinevezés. Simonyi Sándor zombori kir. törvényszéki irnokot az igazságügyminiszter telegkönyvi hatóságunkhoz segédtelegkönyvvezetővé nevezte ki.

Áthelyezések a vasutasoknál. Weiszmann Ede újvidéki m. á. v. állomásfőnök áthelyeztetett Szegedre a szeged-rökusi állomásra hasonló minőségben. Helyébe Stiller Emil tétetett át, ki eddig a szeged-rökusi állomásnak volt főnöke.

Kinevezés. A szegedi kir. tábla elnöke Könczöl Viktor végzett joghallgatót, gödöllői lakost és Németh

Béla bajai lakos végzett joghallgatót a vezetése alatti kir. tábla területére díjaz joggyakornokká nevezte ki.

Pályázatok. A cs. és kir. hadügyminiszterium a következő alapítványokra hirdet pályázatot: Egy évi 131 frt 70 kros Eckhardt Ágoston-féle alapítvány. Két évi 51 frtos „Triesti hazafias egyet“ féle alapítvány. Egy évi 48 frt 20 kros Dr. Mandelszky-féle alapítvány. 6 évi 39 frt 90 kros „Taubes-Lebenwart“ féle alapítvány, 1 évi 212 forint 80 kros Croes de Finoni-féle alapítvány, 2 évi 95 frt 15 kros Mörl János-féle alapítvány, 1 évi 50 frtos Mosner Ferenc-féle alapítvány. — Ezen alapítványokra pályázhatnak szegény hadapródok, altisztek, katonák, özvegyek, árvák, rokkantak, katonai orvosok, seborvosok. Közlelőbbi értesítést ad a 23-ik hadkiegészítő parancsnokság.

Szülők-omlék. Néhaj Szülők József plébános sarkóvára, melynek ügyét a Szt. István társulat vette kezébe, Ó-Becse község 100 frtot szavazott meg.

Vizsga. Révfy Géza, ó-becsei tanító, a tanítóképzési zenetanárságra jelesrendű oklevelet nyert a paedagógiumban június 17-én s következő napokon tartott vizsgálatokon.

Leköszönés. Jakobsits Gyula megyei közigazgatási gyakornok, tb. szolgabíró, leköszönt ezen állásáról.

A zombori tisztviselők fogyasztási szövetkezete a megyeház nagytermében vasárnap d. e. 10 órakor tartotta meg Sándor Béla főispán elnöke alatt alakuló gyűlését. Eddig 206 üzletész van jegyezve. A választásokat 96 üzletész tulajdonosai a következő eredménnyel ejtették meg: elnök lett Danczer Kornél pénzügyigazgató, alelnök Poppovits Dusan főszolgabíró, igazgató Ribiczey Ádám pénzügyigazgató helyettes, aligazgató Pinterits Károly kereskedelmi iskolai tanár, ügyész dr. Goldstein Ignác ügyvéd, titkár Bárczy Iván pénzügyi fogalmazó, pénztáros Baranyai Gyula számtiszt, ellenőr Kleiner Fábán megyei könyvelő, — *igazgatói tagok:* Bikár Simon bankigazgató, ifj. Bikár Vazul városi adópénztáros, Bieber Gyula pénzügyi fogalmazó, Böhm Hugó pénzügyi titkár, dr. Czvetkovics Péter ügyvéd, Gaál István kataszteri nyilvántartó biztos, Gerevics Gusztáv főgimn. igazgató, Hoffmann Frigyes kir. főmérnök, Jauch Ferenc tanító, Kramberger József kir. adó-tárnok, dr. Lovász Márton megyei árvaszéki ülnök, Medvezky Zsigmond kir. főmérnök, Nagy Zoltán pénzügyi titkár, Staudacher József vármegyei kiadó, — *felügyelő bizottsági tagok:* Csarsch Sándor takarékpénztári főkönyvelő, Dalmay Kálmán számtanácsos, Jeszenszky Dezso főgimn. tanár, Reitter Nándor ügyvéd, Stvrtecky Ferenc számtiszt és Teszák Gyula posta- és táviró főnök.

A bajai Tóth-Kálmán-szobor bizottsága megkötötte a szerződést Bezeredy Gyula budapesti szobrásszal, a szoborra hirdetett pályázat győztesével. Az egész szobor- emlék hat méter magas lesz, talapzata harasztú mészkőből és összesen 12000 forintba kerül. A szobrot 1893. évi szeptember hó 8-án leplezik le.

Ipariskolai rajztanítói tanfolyam. A vall. és közokt. magy. kir. miniszter segítettő az általános érzett hiányon, mely a képzett rajztanítók kevés számában nyilvánul, habár nem is gyökeresen, de a körülményekhez képest helyesen s a mi fő gyorsan, Abauj-Torna, Arad, Bács-Bodrogh, Békés, Bihar, Fehér, Heves, Jász-Nagy-Kun-Szolnok, Komárom, Nógrád s Nyitra vármegyékhöz létező ipariskolák rajztanítói számára jul. hó 1-től számítható 6 heti póttanfolyamot rendezett a budai Paedagógiumban, melyet jul. 1-én 21 tanulóval, kik személyenként 55—55 frt államsegélyben részesülnek megnyitotta Ruzsinszky N. paedagógiai rajztanár. A tanfolyamon Bácskából részt vesznek: Dömök Károly ökanizsai, Oppenlinden Gyula és Weigang János apatini polg. isk., Resch Miklós újvidéki, Osztrgonaczi N. obecsei s Laczko János ökanizsai tanítók. Hogy a tanfolyam kellő eredményre fog vezetni, kezeséget nyújt Ruzsinszky s Lányi rajztanár uraknak szakképzettséggel párosult ismeretes ügybuzgó működése.

A baja-zombor-újvidéki vasut ügyében közölt multkor hírtünkre vonatkozólag helyreigazításul közöljük, hogy a már végleg megállapított állomások sorából Gara község (nem tudjuk sajtó, avagy tollhiba következtében-e) kimaradt. Az állomások tehát a következők lesznek: Baja, Vaskút, Gara, Rigyica, Sztanisics, Gákova, Zombor, Ó-Sztrapár, Bresztovác, Hódságh, Pa-

De hát aztán olyan is volt az a leány a maga egyszerűségében, amint a gúnyvers mondja:

A kisasszony, oh be kellemes,
Mint a sült rák oly szerelmes
Mindent pirul s mi bájjal társalog:
„Igen“ és „nem“ nála az egész dolog.

S utóvégre is, ha csupán gazdasszonyt, kulcsárnét vagy ápolónét akarunk keresni, ezek helyét leginkább pótolja az olyan feleség, ki Shakespeare szerint „elég ha tudja a miatyanókat, tud harisnyát kötni és jól sütni fűköt.“ A modern ember igénye pedig nem ez, hanem az, hogy nejjében élettársat keressen, a ki eszméinek, terveinek osztályosa, a ki fogékonysággal bír a társadalmi élet finomabb élveiről, reprezentálni képes, a ki érti a társalgás finomságát, gyakorolt az árnyalatok művészetében, könnyed és elegáns s önmaga iránt nemcsak a férfiu méltóságot meghajlásra készíti, de bírása férje iránt is irigységet kelt.

Szegény együgyű öregek, mily elmaradottak lehetnek ők, hogy minderről fogalmuk sem volt. Ok csak egymást ismerték a maguk kiesnyes dolgaiban, egymást szerették gyarlóságaiuk dacára és mikor az akadályok le voltak küzdve és a kéro násznagy ékes dikció kísérletében előadta jövetele célját, az asszonyok, leányok úgy sirtak, mint esőben a házeresz. A kéro pedig ott állt mozdulatlanul, lesve itéletét annak ajakáról, ki az apai hatalom képviselőjében karosszékeben ült és gondolkozva, fűrkészve nézett körül. „Ezek a félelemnek és rettegésnek rokonkodó érzelmei voltak, melyek hatása alatt a völégény kandidátus ciebakot sem tudván kottyantani, mint a kőbálvány állott.“

Nehéz percek voltak ezek. A kedvező választól függött, hogy tovább is csak félenk tartózkodással legyen-e szabad egymással érintkezniök, tovább is öreg cselédek ügyetlen kezei köztvetészek azokat a leveleket, melyek száz aggodalom és gond termékei voltak és a szerelem rejtélyes hatalma ezentul is csak az a megfoghatatlan, kifejezetlen valami maradjon-e, a mire mint valami égire, csak áhitattal gondolhatnak, vagy az a kis kék, melyet jóváha-

rabuty, Paraga, Gajdobra, Petrovác, Piros és Újvidék. Megállóhelyet kapnak Krusevlya és Bulkesz.

Ó-Becse községe a szentmáti lódíjazás és lóverseny költségeihez 100 frttal hozzájárult.

Műkedvelő előadás. A „Zombori iparos dalárda“ által, saját pénztára javára folyó hó 10-én adatik: „Az uszai gyöngy.“ Eredeti népszimű dalokkal és táncal 3 felvonásban. Irta Gerő Károly. (Rendező Szigethi István ur.) — Személyek: Faragó Ferenc Szigethi István ur. Vida Sári, a felesége Hanczmann Amál k. a. Özvegy Tatárné Staab Mariska k. a. Juczi, a leánya Maug Gizella k. a. Özvegy Bárdosné Mayer Antonia k. a. Gyuri, a fia Herczenberger Ferenc ur. Hamvas István Szabó Gyula ur. Jomág Samu Sörös Antal ur. Zakariás Flórián Gruda Pál ur. Fájldalmi Sylvia Csapó Ilonka k. a. Korcsmáros a faluban Vlach Ferenc ur. Vida, az uszai csárdás Takács Mihály ur. Vidané, az uszai csárdásné Vidákovits Hermin k. a. Marci, az uszai csárdában Varga Kázmér ur. Kisbíró Goldberger Menyhárd ur. Jajnekemné Wiemann Katia k. a. Ferkó, Kóczos és Zsiga, cigányok Répits Ferenc, Mráz István és Lovrencsits Ferenc urak, Czigány Mária Knipf Boriska k. a. Első és második csendőr Stvrtecky Alajos, Beck Lipót urak. Első, második és harmadik leány Csirszka Ilon, * * * * * kisasszonyok. Julcsa, Marcsa cselédek Mátis Mariska és Parcsitis Eleonora kisasszonyok. Egy paraszt Fernbach Péter ur. Egy parasztasszony Vidákovits Blanka k. a. Nép. Történik: az első felvonás egy nógrádmegyei faluban, a második az uszai csárdában, a harmadik ismét a faluban Faragó házában. Idő: ma. Helyárak: Prosc. páholy 4 frt. Páholy 3 frt 50 kr. Tánlásszék a két első sorban 1 frt. Zártszék 3, 4, 5. sorban 80 kr. 6, 7, 8. sorban 60 kr. 9 és 10. sorban 50 kr. Földszinti állóhely 40 kr. Deák-, katoná- és gyermekjegy 30 kr. Karzati ülőhely 30 kr. Karzati állóhely 20 kr. Jegyek előre válthatók: Kollár József ur. könyvkereskedésében és Szigethi István ur. kőfaragó üzletében, valamint az előadás napján délután a pénztárnál. Kéretnek a t. bérlo uraságok helyek megtartása iránt péntek déli 12 óráig rendelkezni, hogy azontul mások igényei is kielégíthetessenek. Kezdeté 8 órakor. A nagyérdemű közönség beceses pártfogását kéri a „Zombori iparos dalárda“.

A zombori általános ipartestület ünnepelesen felszentelt zászlójába f. évi június hó 29-én az ipartestület helyiségében utólag szkegetek vertek még: Krompaszky Károly 1 frttal, Zimmermann Gyula 1 frttal, Zimmermann Janos 1 frttal, Szuppek Ede 1 frttal, Tyepliczky István 1 frttal, Staab György 1 frttal, Kolárov György 1 frt 50 krral, Pekánovits Gyula 1 frttal, Kalmár Pál 1 frttal, Szimendits Jovan 1 frt 50 krral, Stebler Antalné 1 frttal, összesen 12 frttal járulván a testület nemes céljainak előmozdítására, fogadják az előjáróság köszönetét.

Halálozás. Az Üdvözítőről címzett ferencendi szerzetes tartomány szabadkai társházának tagjai Zsigmond szivvel jelentik tisztelőndő Majláth Marton József szent ferencendi ünnepelesen felesküdtött segéd társnak június 30-án hosszas szenvedés után életkora 73 ik, felöltözködésének 39., becsküvésének 12-ik évében végelgyengülésben történt elhunytát. Az Istenben boldogult hült tetemei folyó hó 2-án d. e. 11 órakor tettek a bajai sírkertbe örök nyugalomra. Az engesztelő szent mise áldozat pedig ugyanazon nap délelött 10 órakor mutatott be a Mindenhatóknak. Áldás és örök béke lengjen porai fölött!

Betegsegélyző pénztárak. A kereskedelemügyi miniszter a betegsegélyző pénztárak törvényszerű és szabályos vezetése végett ezek részére *ügyviteli minta-szabályzatot* adott ki, mely az érdekeltek megkeresésére a „Központi Értesítő“ szerkesztősége által (Budapest, Lánchíd-utca 3.) ingyen küldetik meg a keletkező pénztáraknak.

Halálozás. Fehér József ügyvéd, ki ugy szólván az egész megyében köztisztelőben s szeretetben állott, jun. hó 28-án hosszas betegeskedés után Ó-Kanizsán elhunyt 74 éves korában.

Szerb színészet. A Ruzsits igazgatása alatti szerb nemzeti színtársulat, mely a télen nálunk is játszott, legutóbb Ó-Becsen működött. Vasárnap ott befejezven előadásait, Török-Becsére költözött a társulat.

gyólag tesznek a kéro kezébe, mindkettőjüket a földi paradicsomba fogja vezetni, melyről csupán álmodtak eddig, de melynek boldogságáról fogalmat nyujtott már a pillanat, mikor először borultak egymás keblére és sugták meg egymásnak a „szeretlek“-et.

Mikor aztán a beleegyezés megvált, — megtartották a kézfogót, muzsikaszóval, táncal. De az a szabadság a miben mai nap az eljegyzettek részeseznek, nem következett be. A szűzies zárkózottság a leány részéről tovább tartott, sőt a komoly munka ideje csak most következett be. A reklámdobolás, szerencsekívánatok fogadása és karonfogva való séta helyett a kelengye készítésének ideje érkezett el. A völégénynek meg volt engedve a házhoz járás s az ez időből származó levelek telve vannak bohó emlékekkel, melyek a szerelem gyermekessé tevő hatása alatt születtek. Egy-egy vakmerő támadás, melyben a leányka kis ujjára ejtett csók szerencsésen elesettant, tüszurás, melyet a völégény vakmerő szavakért kapott és száz apró vétek, mi ott követetett el a varrópárna előtt, hól a gondos kezek munkáját szerelemtől égő szemek figyelme kísérte. Egyébként a völégénynek sem az volt a dolga, hogy naphosszant üres fecsegéssel tartsa menyasszonyát. Az ő ügyei is vizsgálat alá kerültek. Ipam uram ugyanez szigorú szemlét tartott a lakása, istállója és gazdasága fölött, mert az a jó szokás megvolt, hogy a házasságok saját lakásukba vitték az új asszonyt, nem úgy mint néha ma, mikor a völégény szegényes cökmökjait, egypár cilindert kutyáját és esernyőt hóna alá esapva, — egyszerűen odahurcolkodik a menyasszonyához.

Es ez a készülődés újra ezer érdekes dolgot vetett a felszínre. A berendezés haladásával egyre világosabban kezdtek megalkotni a jövő képeit. Minden zúgnak meg volt a rendeltetése, hivatása. A zöld felfutóktól árnyalt ámbituson fogja várni hazatérő férjét a fiatal asszony. A régi nagy karosszék délutáni alvása van szánva, az asztalon egy pár kedvelt poéta műve, a falakon hazai nagyságok képei s a házasságban a Madonna, mely öködni fog a kiesny családot állandó boldogságra fölött. Csak éppen a tiszta szoba beburkolása volt a fiatal asszonynak tartva. Egy nap délután napamasszony beállított nagy

Melléklet a „Bácska“ 52-ik számához.

5 aranyat a „Zombor és Vidék“-nek.

Mindenek előtt konstatáljuk, hogy a „Z. és V.“ mult-kori számunkban „Van egy újság...“ cím alatt közölték, melyek egy újságról szólnak, mely rendszeresen ányirja híreit egy másikból, — magára vette, mert jónak látta ellene egy nemsikerült védelemmel kirukkolni. Ha tehát magára vette, mi ebben nem akarjuk megcáfolni. Van különben a „Z. és V.“ válaszában egy pompás beismerés, mely szerint ő (t. i. a „Z. és V.“) tudván, hogy mi gondot fordítunk híreink eredetiségére, hitelességére, tudván, hogy közleményeinket jó forrásból merítjük — szavaival élve „benfentesek“ vagyunk — hirtovább a „Bácska“ vivisekciója által szerkeszti meg (ezt eslekeszik különben hű és pontos fordítással a helybeli nemet lapok is) s ez eljárását azzal indokolja meg, hogy a fővárosi napilapok hírei is egyformák s hogy ami egyszer ki van nyomtatva, az a nyilvánosság. Ami az első illeti, itt egyet elfelejtett a t. colléga, t. i. hogy a fővárosi napilapok egyszerre jelennek meg; hogy a „Bácska“ nagy fáradsággal és utánjárással szerkesztett hírovara szintén a nyilvánosságnak s így a „Z. és V.“-nek is van szánya, ez igaz s az ollózás ellen egy szót se szólnak, csak konstatáltuk a tényt. Azt mondta a „Z. és V.“ hogy ő úgy ollózott, ahogy viszont mi is megteszük azt a „Z. és V.“-vel. Erre nézve teszünk a „Z. és V.“-nek egy ajánlatot: ha a „Z. és V.“ kimutatja, hogy 1890. november hó 1-e óta — amióta a jelenlegi szerkesztő vezeti a lapot — csak egy hírt is kiollóztak, azonnal rendelkezésére bocsájtnak fíradásait júliustól 5 drb 10 frankos aranyat. Mi ezzel szemben, ha a „Z. és V.“ egy helyi jótékony célra szintén 5 aranyat tesz le, kötelezzük magunkat legalább 100 olyan hírt felsorolni, melyet részint szöszterint, részint igen esélyt változtatással — de felismerhetőleg a „Bácska“-ból ollóztak át (1890. nov. 1-től kezdődőleg). Megjegyezzük, hogy úgy az általunk állítottól átvett egy, valamint a „Bácska“-ból kiollózott száz hírnél kinevezések, eljegyzések, reklámok s olyan hírek, melyeket egyaránt kapott litografizott, vagy nyomtatott forrásból erednek, — nem számítanak. Az ollózás kérdése ekkép lesz — gondoljuk — legnagyobb haszonnal eldöntve. A jövőre nézve tudomásul vesszük, hogy a „Z. és V.“ nem szándékozik többet lapunkból ollózni, amit a „Z. és V.“ saját érdekében ösztönöz sajnálunk. Végül ajánlatunk csak azon esetre áll, ha a „Z. és V.“ 1890. nov. 1-től megjelent számaikat — minthogy azokkal már nem rendelkezünk — nekünk használatra átadják; amit mi a „Bácska“ megfelelő példányaival készségesen viszonzni fogunk, s ha a „Z. és V.“ ezen ajánlatra a következő számában nyilatkozik.

Eszkívó. Diszes eskívó volt a napokban — amint nekünk írják — Apatiban. Folyó hó 2-án délután fél 7 órakor vezette ortárhoz dr. Legrand Ferenc budapesti ügyvéd sipeki Balás Augustus kisasszonyt, Balás Vince m. kir. erdőmester és neje szül. Mayer Augustus leányát. A pompás eskívót nagyszámu intelligens közönség nézte végig.

Sikerült népkerti ünnepély. Ó Kanizsáról írják: Az ó kanizsai gazdasági olvasóköri által június 26-án saját könyvtárának gyarapítása javára rendezett ünnepély — melyre Tompa Antal a kerület képviselője is lerandult Budapestről — kedvező időben olyannyira sikerülten folyt le, hogy ehhez hasonlót Ó-Kanizsa még nem látott. Folyt is a bor patakoként s a széles jókedv határt nem ismert. A könyvtáralap javára Tompa Antal 5 frt, Tukats Ádám 1 frt, Torday Kálmán 1 frt, Tóth Pál 1 frt s Micskei törökkanizsai szolgabíró 1 frt, felül fizetésével összesen mint tiszta bevétel 165 frt 65 kr folyt be.

Felhívás a zombori fogyasztási egylet mint szövetkezetbe való beiratkozására. A zombori fogyasztási egylet mint szövetkezet alakuló ülése megtörtént, ezt meg e hét folyamán követni fogja a cégjegyzés iránti kérvény benyújtás. Az igazgatóság mindent el fog követni, hogy az egylet mint szövetkezet raktára már augusztus első felében működését megkezdje. Figyelmeztetnem mindazokat, a kik az alapszabály értelmében az egyletbe belépni jogosítottak, hogy saját érdeküket mozdítják elő ha minél előbb beiratkoznak. *Beiratási*

szekerekkel és elvégezte azt is. De biz onnét völegény uramnak el kellett menni. Az a vendégeknek való.

Napamasszony berendezte a kamarát és pineét is. Amott szépen lekötött befőttek csoportosultak az állványokon. A ládákban liszt, fűszer, alól vörösbőr, házi szerek, gyümölcs, iz, a szakajtókban tojás, melyet fellüszött paprika koszoruzott; emitt nagy homokágyakban állt a zöldség, esepégő kő szürte a vizet, az állványokat üveges borok foglalták el és a sarokban új bödönökben esillogott az elefant esont fehérségű zsír.

Volt gondja rá, hogy a leánya otthon érezze magát. Meg is találhatta kicsiben mindazt, amit otthon elhagyott. Az öreg Panni néni is odaszegődött. Gyerekkorában dajkálta még, szóval be volt rendezve minden, keszen állt minden s szinte kacagtak a szavak a sárga papíron, mikor említésre került a dolog: „ne félj édes, nem halunk meg éhen!“

Az egyesülés boldog ideje azonban csak lassan közeledett. A levelek panaszosan emlegetik, hogy még három hét, még kettő, még hét nap, istenem! A válás hát olyan nehéz, ha csak egy napra is és a viszontlátás megannyi gyönyör. Még egy pár sejtélemeszerű kérdés, mi a szív legrejtettebb mélyéből tör elő, azután a rövid engedelem arra, hogy elbucszuhassék fiatalaságától. Egy régi „adieu garçon!“ Milyen más az is, mint a mostani. A fényes klub sima parkettjét az urasági korema vendégszobája helyettesíti, a kajla lábú cinikus barátokat napbarnított legények, a habzó pezsgőt otthoni termék s a kottából nyavalygó cigányt olyan, a kinek ott a kottája, annak az arcán, a kinek huzza. Es mulatnak jóízűen, igazán. A becsületes emberek sorába lépett ifju az ünneplés tárgya, hozzá szól a felköszöntő, a szeretet, a baráti karok ölelése. Az ő szívet azonban csak egy, annak az arca foglalja el, ki egész valóját elfoglalja, kit szeret igazán és elégtelen mosolyog a tudatban, hogy mind ama boldogságnak részese lesz, amit képzelme hozzá kötött. És az a mosoly nagyon elüt attól, a mit az a tudat esal a divatos völegény arcára, hogy sikerült a salison használatában valami aranyos kővére pontyot kibálszúnia.

díj egyszer s mindenkorra 1 frt 20 kr. Egy részvény 25 frt, fizethető havi 1 frttal. A befizetett összeg erejéig a raktár hitelt nyújt. A vidéki állami, városi tisztviselők, gyakorló ügyvédek, orvosok, közszéki jegyzők, tanítók stb. belépési szándékukat a következő szövegű nyilatkozatnak hozzáam leendő beküldésével jelenthetik ki: „Nyilatkozat: En, a ki nevetem ezen nyilatkozat alá irtam, ezen aláírással kijelentem, hogy a zombori fogyasztási egylet mint szövetkezetbe belépek, magamat ezen egylet alapszabályainak alávetem és kötelezettséget válllok arra, hogy az ezennel aláírt... drb üzlet részt az egylet tagjává történt felvételt után havi 1 frtos részletekben az egylet pénztárába befizetem.“ A szövetkezet jellegje: Kötendő anyag, teljes mérték és a piaci árakhoz képest 15—30% megtakarítás. Az igazgatóság módot fog találni, hogy a vidéki tagok is ezen kedvezményben részesüljenek. Zombor, 1892. év július hó 4-én. *Tibiczey Adám*, m. kir. pénzügyigazgatói helyettes.

Halálozás. Schön Adolf, az előnyösen ismert Schön Adolf-féle helybeli könyvkereskedő cég volt tulajdonosa, hosszabb betegség után tegnap, július 4-én elhunyt.

Helyi érdekű vasutak összeköttetése. A kereskedelmi miniszter a bács bodrogh- és a torontálmezei helyi érdekű vasutak összeköttetését tervezvén, a Tiszán erre a célra egy hidat szándékozik építtetni. Ki vannak szemelve Zsablya és Aracs községek, amelynyiben pedig itt az összeköttetés nem lenne eszközölhető, Ó Bece és Török Bece. Föl is hívta a kereskedelmi miniszterium az alispáni hivatalt, hogy a hely kijelölése ügyében ejtse meg a tárgyalást.

Tanítanító a Tisza hullámaiban. Alig hisszük, hogy akad ember városunkban, a ki ne ismert volna Landau Lázár „tánc- és illemtanárt“, a kinek a becsületes mertsége különben a nadrágok és kabátokon hébe korbá föltűnő folytonosságú hiányok eltüntetésében állott. El ellátogatott az előző években rendszeresen Zomborba, sőt a megye nagyobb községeiben rendezett egy egy kurzust. Legutóbb Zentán hirdetett tánciskolai tanfolyamot. Itt esett meg vele aztán az a véletlen, hogy a Tisza hullámaiba került. Szándékosan vagy véletlenül történt-e, nem tudni. Petrovazzellónál fogták ki tetemeit a Tiszából.

Közgyűlés.

A vármegye törvényhatósági bizottsága június 30-án tartotta meg rendes évnegyedes közgyűlését, amelynek lefolyásáról lapunk mult számában nem adhattunk részletes tudósítást. Itt adjuk most azt a következőkben:

Sándor Béla főispán, mint elnök, 9 óra 10 perckor megnyitván az ülést, a jegyzőkönyv vezetésével Karacsony Gyula főjegyzőt, a szólásra jelentkezők neveinek följegyzésével pedig Lederer Pál aljegyzőt bizza meg.

A tárgysorozat első pontja a megye közállapotáról szóló alispáni jelentés volt, mely szó szerint a következő:

Méltóságos főispán ur!
Tekintetes vármegyei törvényhatósági bizottság!

A folyó évi március 16-án tartott idei I-ső rendes évnegyedes közgyűlés óta történt fontosabb eseményekről van szerencsem összefoglalt jelentésemet a következőkben megadni:

Annak előre bocsátása mellett, hogy az Ó csász. és királyi apostoli felsége szeretett királyunk koronázási negyedszázados évfordulójára nemcsak a mult közgyűlésen elhatározott hódolatjelző feliratot megfelelő diszes formában volt szerencsem a nagyméltóságú kir. belügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök ur utján rendeltetése helyére juttatni, de — az ugyanakkor óméltósága a főispán ur vezetésével törvényhatóságunk képviselőiben menesztett küldöttség is megbiza-

Még néhány levél, melyek telve vannak derült tréfás apró történetekkel, a lakodalmi készülődésről, azután véget ér a régi szerelmi történet. A narancsvirág, mit a szende leánya völegénye kabátjára tűz, a myrtuskoszoru, mely a menyasszony fejét díszíti s azután a hosszú kocsi-sor, mely a nemzeti viseletben parádézó lakadalmas népet a templomba viszi, egy más, egy új életbe vezető hidat képez, a mely az enyélő szerelmeskedést komoly kötelességekkel váltja fel. Csak a képzelet kerékíti ki a képet.

A jó öregek tudták, hogy a házasság magasabb kötelességek állapota, hogy nem szabad azt személyes könnyebbségnek tekinteni. Egyszerű életök folyása munkában telt el és kötelesség teljesítése közben egymás iránt. Apró gondok válták fel a gyermekes gondatlanságot, a nő házi ügyeinek szentelte mindentevését, a férfi a külső világgal szállt szembe; a madaraktól tanulták el, hogyha, a him a fészeken ülne, éhen sirtának a kicsinyek. És az ősi ház képménye béken füstölt a ragyogó napvilágba s annak környéke boldog elégedettséget sugárzott.

Mikor felrettettem a fakó lapokat, sajtászerű vágyakozás fogott el a régmúlt idők tiszteletreméltó erkölcsi iránt. Hiszen az új idők annyira kiforgattak bennünket, hogy alig ismerünk magunkra. Elvesztettük azt, a mivel apánk még dícserekedett. A realizmus érzékellenő tett minden iránt, a mi eszményi, a könnyű vérűség megfosztotta a család élet tisztaságától, a teremtő vetett hitünk megingott, élvezeteink elidegenítettek a jó erkölcsötől, könyveink a komolyabb izléstől, s a házasság legtöbbször nem két szerető szív egyesülése többé, csupán üzlet, melynek az a célja, hogy ége alatt különböző folytathassa férj és nő azt a megszokott életmódot, melyet boldogsága árán vált meg s melynek célja csupán csak az, hogy fényes aranyos aranyos diszközben teljenek le a napok, habár üres lapokat tartalmaznak is.

Egy fiatal párral találkoztam, a kik szoroson egymáshoz simulva, karonfogva haladtak az utcán, szótlanul és szórakozottan tekintve körül.

— Ki az a fiatal ember? — kérdém kíváncsian.

tásában hiven eljárt és örömmel szemlélte a vasuti megérkezés pillanatától az összes innepsége és tisztelgés részleteiben is azon odaadó lelkesedést és igazi szeretetet, mely bennünket és az egész nemzetet osztatlanul és egységesen legalkotmányosabb apostoli királyunkhoz fűz és melyet átérzeni, fokozni és fejleszteni ezen törvényhatóság minden egyes tagja folyton a legnagyobb odaadással törekedett és törekedni fog.

Az elmúlt közgyűlés óta nagy és részben pótolhatatlan veszteségek is érték hazánkat.

Mély gyász töltte el sziveinket a lángelkű, a munkakabiró, hazánk közgazdasági fejlődésére oly mélyen behatott és még oly sokra hivatott Baross Gábor kereskedelmi miniszternek, a vas miniszternek, a nagy államférfiúnak, a munka megdicsőítőjének váratlan elhalálása által. E csapást az egész nemzet átérzte s a gyászban annál őszintébben, annál odaadóbban osztozott mindenki, mert a törhetlennek, a kitartásban utólrhetlennek hitt nagy ember a munka és szorgalom áldozatává lön legszebb férfikorában. A nemzet átértett és kifejezett gyásza hozzá méltó volt.

Azon tudatban, hogy törvényhatóságunk minden egyes tagja megkívánja, hogy a mindnyájunk által átértett gyász és részvét kellő időben jusson kifejezésre — elodázhatatlan kötelességemnek tartottam ezen érztünetünknek a mélyen lecsúszott özvegyhez intézett táviratban kifejezést adni, és a midőn ezen intézkedésemnek jóváhagyását kérném, egyben bátor vagyok egy másik időközi halálesetről is megemlékezni, az 1848—49-ik évi szabadságharc hőseinek, a honvédeinket diadalmas csatákra vezetett és azok egy magyar név és fegyvereknek Tarcal, Isaszeg, N.-Sarló és Komáromnál dicsőséget és közbecsülést szerzett Klapka György honvéd tábornokunk — közben szintén váratlanul hunyt el. Amott a munka, — emitt a fegyverdicsőség fölött bajnokát siratta és kísérte az egész nemzet sírjába.

Ugy vélem, a tekintetes törvényhatósági bizottság egyértelmű kívánatának teszek eleget, ha indítványozom, hogy Baross Gábor kereskedelmi miniszter, valamint Klapka György tábornok elhunytá mély bánatunknak jegyzőkönyvi kifejezést adjunk.

Ezek után jelentésem rendes keretéhez térek és tudatom:

I. A központi és járási tisztviselők akadálytalanul teljesítették kötelességeiket. A főszolgabíró és szolgabíró együttes súlyosabb megbetegedése folytán csak a palánkai szolgabíroságnál volt szükséges rendkívüli helyettesítési intézkedésre. Az időszaki teendők összehalmozódása következtében eddigél csak az ó-becei szolgabírói hivatalt vizsgáltam meg, melyet megfelelő rendben találtam. A központi és járási hivatalok működését a folyó hó 23-án tartott számonkéréséről bemutatott külön jelentés elég eredményesnek tünteti fel.

II. A vármegyei házipénztár az ott kezelt alapokkal, úgy a központi arapénztár és ezek kezelése is az előirt havi vizsgálatok alá vétettek és mindannyiszor teljesen rendben levőknek találtattak.

III. A korábbi közmunkaalap hátralékai a mult közgyűlésen 43,257 frt 29 1/2 krt tettek ki, erre befolyt időközben 1191 frt 75 kr, szabályszerűen leiratott 478 frt 57 kr, és így ezen alapnak még behajtás alatt álló hátraléka 41,586 frt 97 1/2 krra rug.

A mult évi uti ado hátraléka volt 67,974 frt 31 kr, erre befolyt 15,699 frt 25 kr, leiratott 155 frt 13 kr. A hátralék még 52,148 frt 13 kr.

A folyó évi utiadóra már befolyt eddig 60,333 frt 26 kr.

A mindkét alapbeli összegekből a zombori takarékpénztárnál gyümölcsözölőg elfekszik 207,664 frt 83 kr, folyó kiadásokra készletben van 6684 frt 56 kr.

IV. A vármegyei tiszt-, segéd- és kezelőszemélyzetnek nyugdíjalapjában van 216,817 frt 07 kr, melyből 216,801 frt 86 kr a zombori takarékpénztárnál gyümölcsözik, készpénzben pedig rendelkezésre áll 15 frt 21 kr.

V. A községjegyzői módosított szabályrendelet időközben jóváhagyott és annak életbeléptetése iránt a megfelelő intézkedések megtétettek és a nyugdíjasok értesítve lettek, hogy megállapított teljes nyugdíjösszegek f. évi július 1-től ebből folyólag immár folyóvá

- A kedvese.
- Igen, de mit mivel?
- Délután sétára viszi és este hazakiséri.
- Tehát olyan ember, kinek van valamije.
- Igen, egy nagybácsija, ki tizezer forintot hagy rá.
- És?
- És ezen a réven három év óta jár jegyben.

Ez pedig nem is ritka eset. Az eljegyzés meggondolatlanul megy végbe, mintha csak az volna a célja, hogy a hymenhir predikátumokkal, nemesi címekkel kinyomatva, szétküldésük. Ezek multával azután, mikor a válalkozó férj-kandidátus még mindig nem képes olyan otthon alkotására, melybe választottját bevezethetné, vagy ha csalódik a remélt hozomány sorsában, első esküjének e szavait „téged vagy senkit“, hamarjában így idomítja át: „téged vagy egy másikat“. És a leány hoppun marad.

— Minő skandalum! — kiáltják. — X. ott hagyta menyasszonyát.

És ki szenved leginkább e miatt? — A szegény leány, ez a kevésbé becsült portéka, mely csak akkor bír kellő értékkel, ha kellő százalék aranyat foglal magában.

Vajjon mi okozhatta e hirtelen változást, hogy a női eszmény, melyért egykor lovagok harcoltak, háborúk folytak és a melyet később is tisztelet környezett, ily alacsonyra süllyedt? A kor, a társadalmi felfogás, az igények vagy a nevelés? Valljuk be, hogy valamennyi. A kor kétélyre tanított, a nagyzás hóbortja fokozott igényeket támaszt s a nevelés korán arra vezet, hogy a szép leány hivatása gazdag férjet szerezzen és hogy az arany borju imádása mindennél előbb való. A szerelem kivetkezik idealizmusából és üzletté lesz, mely a bonyodalmat csak a házasság után szűli.

tették; — ezen alapon van egészben 57,944 frt 65¹/₂ kr, melyből 52,608 frt 73 kr szintén a zombori takarékpénztárban van elhelyezve.

VI. A korábbi közpénztári számadásokból a közgazgatási számvevősnél feldolgozás alatt volt 74 drb, időközben oda beérkezett 74 drb, ezen összesen 148 darabból elintéztetett: a) észrevételekkel 51 drb, b) ezen közgyűlés elintéztetése alá terjesztetett 35 drb, összesen 86 drb, feldolgozás alatt maradt tehát 62 drb.

Az 1891-ik évi közpénztári számadásokból ugyanoda a fentiekben kívül befolyt 103 drb, betérjesztés alatt áll 20 drb.

A folyó évi utiadó és ebadó kivetése körüli munkálatok, és különösen az utiadó körüli terhes és komplikált munkák a közgazgatási számvevőség összes személyzetét a legodaadóbb munkásság dacára, több mint egy egész hónapon át vonták el rendes számvizsgálati teendőinek elvégzésétől. Mivégből felette kívánatos volna, ha legalább a 2-ik évbéli kivetési eljárás egyszerűbb eljárással állapíthatnák meg a nagyméltóságú kir. kereskedelmi minisztérium által.

VII. Az évi uti munkálatok fogantatását a kir. építészeti hivatal tul elfoglaltsága, úgy a terveknek a nagyméltóságú kereskedelmi minisztérium által való előzetes elbírálása késlelteti.

Mindazonáltal hiszem, hogy az apatin-prigl.-szentiváni uttervek közeli jóváhagyása lehetővé fogja tenni ezen utépítkezésnek mielőbbi biztosítását, melyen kívül még az ó-becei, adai, és ó-kánizsai vasuti feljárók kiépítését és az ó-becei gőzhajóhoz vezető megromlott hasított kőútnak tört kavics úttá való átalakítását bizszem ez évben előirányzatszerűleg kiépíthetni; — az almási vasuti feljáró útnak érdekeltégi tárgyalását július 8-ára már kitérttem s ha kivülem eső akadályok fel nem merülnek, ezen utzakasznak még ez év folyamán való kiépítésére is tölem telhetőleg törekedni fogok. A bikityi és ó-keéri, valamint a moholy-petrovosszéllői vasuti feljárók bejárását pedig szintén a legközelebbre tervezem.

A zenta adai áthelyezett megyei utnak forgalomba helyezhetővé naponként várom az építészeti hivatal előterjesztését.

A hasított kőutak, úgy a földutak kijavítása már részben befejeztetett, részben pedig folyamatban van.

A baja zombor-újvidéki vasut irányának megállapítása és a kiépítést előző kérdéseknek illetve az engedély átvételének az engedélyes urakkal való megbeszélésére kiküldött bizottság is már folyó hó 25-én megkezdte tanácskozásait, ezen nagyföntosságú tanácskozások eredményét lesz szerencsém a szükséges képeket egy rendkívüli közgyűlésen bemutatni.

VIII. A belviz szabályozási munkák, a Jegricska felső- és a Bácséren jó sikerrel haladnak végbefejezésük felé.

IX. Az 1892-ik évi fősorozás eredménye a következő:

Összeírva volt a három korosztályban összesen	10519	hadköteles.
Ezek közül részint igazoltan, részint igazolatlanul távol maradt	1098	"
Levonván a távolmaradottak számát a felhívottak számából az 1892. évi fősorozáson tényleg jelen volt összesen	9421	"
Ezen tényleg jelen volt hadkötelesek közül ugyanakkor besoroztatott a közös hadsereg és a m. kir. honvédség újone-jutalékára összesen	2803	"
A közös hadsereg és a m. kir. honvédség póttartalékába összesen	760	"
Ehhez hozzászámítva a feltelvizsgáláton besorozott	81	hadkötelest,
— az összes besorozottak száma kitesz	3644	et.

Összehasonlítván a múlt évi sorozás eredményével, mely 3560 főt tett ki, — az 1892-ik évi eredmény 84 fővel kedvezőbb, — az eredmény jóságát még fokozta azon körülmény, hogy a folyó évben 384 hadkötelessel kevesebb volt összeírva, mint a múlt 1891-ik évben.

Mindenki keres, kutat, hogy Aristophanes mythosza szerinti felét megtalálja, és pedig nem azt, a kivel együgyü lehetne, hanem a ki leginkább megfelel a könynyü elethez húzó hajlamainak. Közvetítők lépnek fel, a kik kínálják az árut és büszkén hivatkoznak történelmi ősekre. Abrahám apánkra, a ki Izsák fiának szintén ügynőkök által szerette meg Rebekát. És így keletkeznek azután az egyenetlen, boldogtalan házasságok, melyek a komoly szándékokat is megbénítják s teremtenek bizonyos cinikus felfogást, melynek társadalmi hátránya már is érezhető. Nemzetgazdasági tekintetéről nem is szólna, számalommal látjuk az élet küzdelmei közé kivetett nők sorsát: az örvényt, a mely előttük tárog és látjuk lihegve fáradtan a házasság révébe evezni a halvány „freres blasé“-kat, kik e révben akarják megpihenni a vesztett küzdelmet, a mit Kolchis arany gyapjájért vittak. Csak elégtelt, békés párokat látunk mentül kevesebbet. Hiszen állhatatlanság és hűtlenség a kulcsa a modern szerelemnek és sok házasság élet csak azért halad a békesség útján, mert a hitestársak nem untatják egymást kiálthatatlan hűséggel.

Pedig a tavasz, a szerelem korszaka, most is csak oly szép, amint azelőtt, csakugy megtermi bájos virágait, dalos madarait, csakugy fölkel a sejtelmeszerű vágyódást egy titkos, egy szent cél, egy eszmény után, mint régen; a leánykák édes mosolya, szende tekintete csak ugy magában rejti a földi mennyet, mint egykor; — miért legyen hát, hogy az a kéz, mely abba bevezetni képes, elveszítse varázsát, értékét, hogy elnyerése ne ösztönözzön küzdelmet, férfias elhatározásra, áldozatokra, hiszen az élet sokkal derültebb, ha biztos földel alól tekintünk ki rá, az öröm igazabb, ha van a kivel megoszthatjuk azt, és bánatunk enyhébb, ha annak viselésére élettsárat ad mellénk a sors. A mi időnk is szívbéli érzelmében nem valami poétikus, de jön utána tán olyan is, melyben kétolyan erővel lép majd érvényre a szív hitvallása, melyet Petőfi röviden, de utóérhetlen igazsággal fejezett ki: „a szerelem mindent pótol, a szerelmet nem pótolja semmi sem.“

Scossa Dezső.

X. A közbiztonság állapota az elmúlt évnegyedben elég kedvező volt.

A már beállott javulást tényleg még fokozni fogja, hogy ha az ezen javulásra nagymértékben befolyt községi rendőrség részére, ezen tekintetes törvényhatósági bizottságnak folyó évi március hó 16-án kelt megbízása folytán, általam elkészített és a nagyméltóságú kir. belügyminiszteriumhoz felterjesztett részletes szolgálati utasítás jóváhagyatván, az a szolgálat egységes volta és pontossága érdekében is mielőbb életbe léptethető lesz.

XI. A tavaszi idény elmúltá folytán, a múlt közgyűlésen már meghaladottnak véleményezett vizár most fájdalom! teljesen váratlanul, nyári vizár alakjában zudult reánk; a viz magassága majdnem az 1876-ik évi élte el és a legbuzgóbb és odaadóbb árvédekezés dacára a bezdáni községi szigeti birtok — a kopola belső nyulójának elszakadása folytán, — majd az 50 éves években a kincstári bérlok által épített és már ismétlen beszakadt apatin-szöntai rétföldeket körítő megbízhatlan és a múlt közgyűlésen megalakultnak bejelentett — ármentesítő társulat által védett is beszakadt; — egyebütt e pillanatig szakadás nem történt, de az előbbi nagy árterület megduzzadt víztömegei, az Odry és Petrovits féle töltések nevezete alatt ismert II-ik védvonalon, — a már történt zsilip és ismételt töltés nyitása dacára csak felette nagy munka és fáradsággal voltak eddig Szönta alatt feltartóztatások, — hogy e helyütt, valamint a gombos-vajszkai 2 nap előtti csuszamlás, töltés repedés és támadt csurgások miatt válságossá vált és eddig is csak a szakközégek és a társulatnak Vissy főszolgabíró által elmentáris erővel támogatott — munkájával fenntartható védgát, — mely ott a Dráva közrehatása által beálló lassu apadás folytán már át és át azott, — fenn lesz e tartható, azt, bár eddig is minden megtétezt a mi meg volt tehető és jövöre is minden meg fog tétetni, e perben még sejteti sem lehet.

XII. A közegészségi állapot a lefolyt évnegyedben ugyan kedvezőbb volt az előző évnegyednél, mindazonáltal az csakis kielégítőnek mondható, mert ezen évnegyed első felében a roncsoló toroklobok még 25 községben uralgott erősebb jelleggel, míg az évnegyed második felében az már csak 8 községben maradt fenn.

Az erősebb jelleggel megtámadott községek a következők voltak:

Feketehegy, Cséb, Szántova, Vaskut, Apatin, Karavukova, Prigl.-Szent Iván, Ó-Sztopár, Torzsa, Ó Kér, Glozsán, Temerin, Uj-Soóvé, Ó Soóvé, Deszp. Szent Iván, Kucura, Káty, Kunbaja, Kis Szállás, Mosorin, Bajsa, Ó Beese, Petrovác és Járek, — fennáll a baj most még Ó Kér, Vaskut, Bajsa, Petrovác, Ó- és Uj Soóvé, Mosorin és Kis-Szállás községekben, mely községekben megbetegült: 1008 egyén, ebből 593 meggyógyult, 384 meghalt és 31 jelenleg is gyógykezelés alatt van.

Ugyancsak a roncsoló toroklob és a folyó év első negyedében erősebb jelleggel fellépett influenza miatt, az I-ső évnegyed születési és halálozási adatai kedvezőtlen arányban voltak, amennyiben: a folyó év I-ső negyedében született 6258 gyermek, meghalt 7419 egyén és így az elhalálozási esetek száma 1161 el mulja felül a születéket.

A trachomás egyének gyógykezelése úgy a védhímlő oltás is, a vármegye területén folyamatban vannak.

XIII. Az állategészségügy az elmúlt időszakban kedvezőtlenebb volt, mint az előző évnegyedben, amennyiben:

Takonykórban kiirtott: 19 ló és 10 megfigyelés alá vétetett.

Lépfeneben: 3 ló és 54 sertés elhullott.

Szaj- és körömfájásban: 11 szarvasmarha megbetegedett és 1 elhullott.

Ragadós tüdőlobban: 3 drb szarvasmarha elhullott, 26 pedig zár alá helyeztetett és vágóhídi levágás végett beistállótatott.

Rülkórban 35 darab ló és 1076 drb juh gyógykezeltetett.

Sertés orbanban: 616 sertés elhullott és 1101 gyógykezeltetett.

Vesztségben 14 eb kiirtott és 1 zár alá helyeztetett.

Végül van szerencsém jelenteni, hogy az elnöktem alatt kiküldött monografiai bizottság is már múlt hó végén munkálkodását megkezdte és az eljárása alapját képező intézkedéseket megtéve, a munkában való részvételre nézve felhívását is közzé tette, sőt az eddig beérkezett ajánlatok dr. Molnár István Lajos főszervező előzetes jelentése szerint igen jó és megnyugtató eredménnyel is kecsesgetnek.

Midőn ezekben jelentésemet befejezném, kérem azt tudomásul vétetni; a két nagyhalott elhunyt feletti bánatunkat jegyzőkönyvileg kifejezni; egyben azonban annak kijelentése mellett, hogy a múlt évi hason kérem megengedni, hogy a múlt évi hasonló esetek terén s hatáskörön belül milyen a vármegyei törvényhatóságnak; majd összehasonlíttja a törvényt és szabályrendeletet, szól a tisztviselők kötelességeiről, a törvények végrehajtásáról stb. stb. Anyai tükösköt bogarat hozott itt össze, hogy a bizottsági tagok, a kik eleinte türelmetlenkedtek, lassan lassan már mulatságosnak kezdték tartani az általánosságban mozgó s — ugylátszik — kis diákoknak szánt közjogi előadást. Nem is hiszünk, hogy nem valami kisebbszerű tankönyvnek a bevezetését nem recitálta el a vármegyei mulattatására.

Vége aztán áttér Ó Sztopárra is és kezdi a téli választásoknál. Ismertette a sztopáriaknak a választások alkalmával tanusított magatartását; a kerületben a sikert nem tartja „teljesnek“, de a sztopáriak dicsőségét igen is „teljesnek“ tartja. Vége ráfogja, hogy meggyőződéssük ellenére szavaztak a jó sztopáriak, még pedig anyagi érdekből. — E vándert a főispán rendre utasította ugyan őt, de azért olykép folytatta beszédét, hogy nyomban rá következett a másik rendre utasítás is. Ennek folytán aztán kijelentette, hogy most már

rátér a tárgyra is. (Ideje! Halljuk!) S most ismét elmondja nagy hosszasan, hogy a tisztviselő általánosan „tartozik a törvényt tisztelni“ stb. De „a megyei tisztikar koszorujában — szerinte — van egy-két virág, a melynek nincsen illata, de nemcsak hogy nincsen illata, hanem éppen rossz illata van.“ (Élénk derültség és mozgás). O a maga részéről teljes bizalommal viseltetett mindig a megyei tisztikar irányában s ezt most is megújítja.

„Ha a testnek egy tagja szenved, szenved maga a test is. Ez azonban itt nem alkalmazható, mert a részletesről nem lehet következtetni az általánosra, hát akkor minek idézi?, hanem egy másik példa beszéd azt mondja, hogy a buzában konkoly is terem.“ (Itt már a derültség általánossá vált, de a türelmetlenség is a végsőig fokozódott. Mit akar?)

Es csak így elmékedés után tér arra, a mire tulajdonképen kilyukadni akar. Hosszasan elmondja az ó-sztopári jegyző elleni fegyelmi ügy történetét, a melynek ő a saját szemével látja azt. Es elpanaszolja, hogy a vizsgálattal megbízott Popovits Dusán főszolgabíró (Eljen Popovits Dusán) a vizsgálatból őt, mint panaszoszt, kizárta, többször rendre utasította, s denunciánsnak nevezte. Persze „minden alap nélkül.“ Mindezt azért tette Popovits Dusán főszolgabíró, mert megakartá mutatni, hogy „ő képes megmenteni a községi jegyzőt.“

A másik panasza az, hogy a községi bírót, a ki különben derék és pontos elüljárója a községnek, a csendőrség bepanaszolta az apatini főszolgabírónál, sőt ezt a panaszt meg is újította és a vármegye ennek dacára nem fogta pártját a bírónak. Az volt a vád, hogy a bíró nem használta föl kellő célra a közs. rendőrséget, mert egy alkalommal — ittas állapotban — azokkal kísértette magát haza.

Es Momirovits ezt az ügyet is úgy fölfújta, hogy a szegény bíró akarata ellenére is a csendőrség martinjává tünt föl. „Vizsgálóbírónak, vagy egy bizottságnak“ a kiküldetését kéri.

Popovics Dusán főszolgabíró tagadja, hogy Momirovits észrevételeit a vizsgálati jegyzőkönyvbe venni nem akarta volna s Momirovits emez állításait hazugságnak mondja. (Főispán figyelmezteti őt e kitélt helytelenüségére, mire Popovics nagyfokú igaztosságában és szóval felel, hogy „föntartom“. Ezért főispán őt is rendreutasította) De ténny, hogy Momirovitsot a vizsgálat során többször rendreutasította, a minthogy rendreutasítja mindenkor, ha a hatóság elleni tiszteletet megtagadja.

Alispán kijelenti, hogy a vizsgálat teljesen megbízható kezében van s biztosítja Momirovits biz. tagot, hogy a már beérkezett vizsgálati iratok alapján a legobjektivebb szempontból fog meghozatni a határozat is.

A községi bírónak hetenkint akad dolga az alispánnál, de sohasem panaszkodott holmi üldöztetésről. Ha csakugyan úgy lenne, ezt megtette volna. Egyébként maga az apatini főszolgabíróság is annak rendje és módja szerint mérlegeli a csendőrség panaszát. Üldöztetésről tehát szó sem lehet, kéri jelentésének tudomásul vételét.

Momirovits maga is elfogadja most már az alispáni jelentést, de tagadja, hogy okot szolgáltatott volna a főszolgabíró megrovására.

Az alispáni jelentést ezek után egyhangulag tudomásul veszi a közgyűlés s megszavazza alispánunk a kért szabadságot.

Egyben kimondja a közgyűlés, hogy a Baross és Klapka halála fölötti részvétet jegyzőkönyvileg fejezi ki a megye közönsége s a haza haláljára méltónak tartja az elhunytakat.

A tárgysorozat további pontjai a következők voltak:

Weckerle Sándor magy. kir. pénzügyminiszter ur ónagyméltóságának értesítése, melyben tudatja, hogy a kereskedelemügyi m. kir. miniszter ügyeinek ideiglenes vezetését átvette. — Tudomásul vétetik.

Belügyminiszteri leirat a megyei házipénztári szűkségletnek a megyei gyámpénztári tartalékalap járulékaik beszüntetése folytán szűkségessé vált fedezése tárgyában. — Egyik előbbi közgyűlési határozat alapján fölterjesztés tétetett a belügyminiszteriumhoz az iránt, hogy a szűkséget az állampénztárból fedeztessék a gyámpénztári tartalékalap beszüntetése után. A miniszterium azonban megtagadta a kérelmet s főlzólította a vármegye közönségét, hogy saját hatáskörében gondoskodjék a fedezetről. A közgyűlés tehát kimondotta, hogy ezután évenként a költségvetésbe fogják ezt a tételt is fölvenni.

Földmívelésügyi m. kir. miniszteri intézvény a kör-állatorvosok tartása iránt hozott megyei szabályrendelet kiegészítése tárgyában. — A leirat tudomásul vétetik s a szabályrendelet kiegészítettetik.

Baross Gábor özvegyének a megye közönsége részéről néhai férje elhalálása alkalmával hozzá intézett részvétiratra adott köszönő válasza. — Fölolvastatik s a gyűlés tudomásul veszi.

Jász Nagykun-Szolnok vármegye közönségének átirata a fogyasztási adóatálányi összegnek megállapítására nézve jelenleg fenálló eljárás mód megváltoztatása és az 1875-ik évi XXVIII. törvények 2-ik §-ában megszabott eljárási mód visszaállítására iránt a képviselőházhoz intézett felirat pártolása tárgyában. — Az ügy különben is intézkedés tárgyát képezvén a képviselőházban, a közgyűlés az átiratot csak egyszerűen tudomásul veszi.

Trencsén vármegye közönségének átirata a palin-kának vasárnapon át való kimérésének korlátozása iránt a kereskedelmi m. kir. miniszteriumhoz intézett felterjesztés pártolása tárgyában. — Tudomásul veszik.

Nógrád vármegye közönségének átirata az egységes középiskolák tárgyában a vallás- és közoktatásügyi miniszteriumhoz intézett felterjesztése az iránt, hogy az e tekintetben benyújtandó törvényjavaslatban oly nevű intézkedés véssék be, miszerint a nagyobb törvényhatóságok székhelyein egységes középiskolák felállítása biztosítottassék. — Tudomásul veszik.

Főispán ur óméltóságának értesítése a főispáni titkári állásnak ideiglenes minőségben dr. Buday Pál személyében történt betöltéséről. — Tudomásul veszi a gyűlés.

Ugyanannak átirata, melylyel a folyó hó 27-én megtartott szónokverségek jegyzőkönyvének hiteles másolatát átteszi. — Tudomásul vétetik.

A szegedi kereskedelmi és iparkamarának a bezdáni ipartestület módosított alapszabályai iránt adott véleményes nyilatkozata. — Számba sem vehető esetleges módosítás tétetvén, pártolólaj fölterjesztetnek jóváhagyás végett.

Ugyanannak a bezdáni ipartestület kobeletében ala-

kitott békeltető bizottság alapsabályai tekintetében adott véleménye. — Szintén pártolólág terjesztetnek föl.

Megegyi közigazgatási bizottság átirata némely tagjának igazolatlan elmaradása iránt. — Tudomásul vétetik.

Főispán ur ólmóltósfjának értesítése, melyben a törvényhatósági bizottságot a szolgabíróknak a kihágási ügyekben való eljárhatása kérdésében a m. kir. belügy-miniszter urnak 6700/1892. számú magyarázó rendeletét közli s a törvényhatósági bizottságot a szükséges intézkedés megtételére felhívja. — A szolgabírók fölhatalmaztatnak a kihágási ügyekben való eljárásra is az esetben, ha a főszolgabíró akadályozva lennének. Amennyiben pedig erdészeti ügyekre is szól a fölhatalmazás, e tekintetben külön eskü letételére kötelesek a szolgabírók s a főszolgabírók utasítatnak, hogy amennyiben ez meg nem történt, az esküt kivégyék.

A vármegyei árvaszék előterjesztése, melyben megengedtetni kéri, hogy Báthmonostor, Gardinovec, Kula, Szenttamás és Tovarisoa községek árvaapénztári vagyonát a szükséges előmunkálatok megtétele után vebesse át. — Megengedtetik azzal, hogy az előmunkálatok mikénti haladásáról a közgyűlésnek évnegyedenként jelentés tennő.

A cs. és kir. 4-ik huszárezred parancsnokság megkeresése a katonai beszállásolás tekintetéből szükséges pontintézkedés tárgyában. — Egy újabb század elszállásolására Gara község jelöltetik ki.

Alispáni jelentés a hegyes-feketehegyi vasúti marhakereskedés engedélyezése, valamint ezen, úgy a kis szállási szakértőnek kirendelése iránt. — Tudomásul vétetik.

Schmausz Endre alispán ur előterjesztése Zentán a választás alá eső községi képviselők választásához elnök kirendelése iránt. — A közgyűlés kiktüdi Schlagetter Gyula tisztí főügyész.

Schmausz Endre alispán urnak előterjesztése az Ó-Kanizsa község által a képviselőtestület ügyrendjéről alkotott szabályrendelet 19. §-a 7. pontjából határozománynak hatályon kívül helyezése iránt. — A községi szabályrendelet értelmében a községi pástort a gazdasági bizottság fogadja föl, míg a megyei szabályrendelet értelmében az előjáróság tanácsútlésileg. Így aztán megcsik, hogy egyszerre két pástort is fogadnak föl. Ez ellentétes intézkedés tehát a vármegyei szabályrendelet értelmében változtatik meg.

Ugyanannak Karl Bálint Cservenka község volt jegyzőjének fegyelmi ügyét érdeklőleg 12405/1892. sz. a. hozott határozata. — Fegyelmi eljárás volt folyamatban egykor a jegyző ellen, halála után az természetesen meglett szüntette. Időközben azonban özvegye nyugdíjért folyamodott, minek folytán az eljárás folytatott; ennek alapján meghozta alispán a határozatot, mely szerint néh. Karl Bálint, ha életben marad is, hivatalvesztéssel nem sujtatik. — Ezen határozat tudomásul vétetett.

A megyei egészségügyi bizottság véleményes jelentése az Ó-Becsen felállítani kért második gyógyszerár ügyében. — A község szükségét látja, a megyei szakközegek is ajánlják a gyógyszerár föllállítását s e mellett a régi gyógytár érdekei is megengedik azt. Ennélfogva pártolólág terjesztik föl az ügyet.

Ugyanannak véleményes jelentése a Szóntán felállítani kért önálló gyógyszerár ügyében. — Sem a községi képviselőtestület, sem a közegészségügyi bizottság nem ajánlják azt. Ennélfogva a gyógytár ügyét elejti a közgyűlés.

A vármegyei házipénztár és az abban kezelt betegápolási, székházépítési, építkezési, laktanyai, árva- és szeretetház, ipar-, lötenyésztési, megyei nyugdíj-, község jegyzői nyugdíj-, tisztí fizetésekéből levont állami adók, bírói foglalatás folytán visszatartott tisztí fizetések-, ny-verbázi honvédszobor-, állategészségügyi-, erdészereles állapotokról 1891-ik évre szerkesztett számadások. — Fölterjesztetnek.

Az ebadó megállapításáról szóló szabályrendelet alapján szerkesztett adóokról 1891. évről szóló számadás. — Fölterjesztetik.

A megyei közigazgatási letétek, továbbá a tisztí fizetésekéből levont utadóról 1891. évre szerkesztett számadások. — Fölterjesztetnek.

A megyei tisztviselők, segéd- és kezelőszemélyzet által előlegkép vett túzifa és arról vezetett 1891. évi számadás. — Fölterjesztetik.

Szarvasmarha és sertésenyésztési alap 1891. évi számadása. — Fölterjesztetik.

Alispáni előterjesztés a Zombor és Ujvidék városok területén a megye által kiépített utvonalak fentartási költségeihez a nevezett városok részéről a hozzájárulási összeg meghatározása iránt szükséges tárgyalás megejtése végett egy bizottság kiktüldése tárgyában. — Kiktüldetik: alispán elnöklelte alatt Latinovits Pál, Ertl János, Karácson Gyula főjegyző, Hoffmann Frigyes főmérnök és Hauke Imre tb. főjegyző, hogy a tárgyalásokat megejtsék.

A megyei árvaapénztár 1891. évi árva-, letét-, és pútkár-biztosítási számadása. — Tudomásul vétetik.

O-Sztpár község képviselőtestületének határozata, mely szerint a község tulajdonát képező pusztát Haasz Jakab és Deutsch Lajos budapesti lakosoknak eladja. — Az eladás eszméje már rég foglalkoztatja a községet. Az ez iránti határozatot annak idején jóvá is hagyattak. De az árverés nem vezetett eredményre. Brankovits György patriárka ajánlatot tett a szerb nemzeti alap nevében s vételárul 650,000 frtot ígért. Ezt a község el is fogadta s alispán megbízottat az adás-vevésnek perfektté tételével. Május hóban azonban Haasz Jakab és Deutsch Lajos budapesti lakosok 20,000 frttal kedvezőbb ajánlatot tettek. Erre azután a patriárka is hajlandó lett — a kongresszus hozzájárulásával — megadni a 670,000 frtot a 2550 holdas birtokért. Ennek alapján most a közgyűlés elfogadta az utóbbi ajánlatot, de csak azon föltétel mellett, ha a patriárka letési f. évi július hó 14-én d. u. 5 óráig a 70,000 frt bánatpénzt s hajlandó amaz eléggé kedvező fizetési föltételekre ráállani, amelyeket a Haasz és társai is be akart tartani, valamint addig kieszközöli a miniszterelnök jóváhagyását. Ellenkező esetben Haasz és Deutsch ajánlata fogadtatik el. — Emez ügyet a közgyűlésen rögtön hitelesítették főispán indítványára s a közgyűlés határozatáról sürgősen értesítették a patriárkát. — Felszólalt itt is Momirovits ó-sztpári lelkész és hosszu, üres bevezetés után odalyukadt ki a

beszéde, hogy „neki nincsen kifogása“ az ügy illetén elintézése ellen.

Kolozsváry főszolgabíróknak tisztí előterjesztése, melyben az oldala melletti szolgabírói felhatalmaztatni kéri, hogy a kihágási ügyekben eljárasson. — Egy előbbi pontja a közgyűlésnek különben is intézkedvén ez ügyben, a meghatalmazás megtörténik.

Gombos Béla főszolgabíróknak jelentése a Tiszaföldvár község képviselőtestülete által a legelődíjak megállapítása ügyében 67/1892. szám alatt hozott határozata s ez ellen Botka István részéről beadott felebbezés tárgyában. — A felebbezés elutasítatik s a határozat jóváhagyatik.

Zenta város képviselőtestületének a tűzrendészeti szabályrendelet végrehajtása tárgyában 537/1891. sz. alatt hozott határozata s ez ellen Bergl Antal és Freund Ernesztin részéről beadott felebbezés. — A határozat végrehajtása annyiban eugedtetik meg, amennyiben a már telepengedélyt nyert fa és egyéb ehhez hasonló anyagok kereskedőinek telepei csakis kisajátítási eljárás útján helyezhetők ki. Az engedéllyel nem bíró telepek azonban kihelyezhetők a külterekre.

Ribiczey Béla főszolgabíróknak jelentése a Kupusznán f. évi ápril 4-én megejtett bíróválasztás ellen Guzmány Péter részéről beadott felebbezés tárgyában. — A felebbezés elutasítatik.

Kolozsváry Sándor főszolgabíróknak a deszpot-szentiváni körörcs fizetésének felemelése tárgyában tett jelentése. — A fizetés megállapítatik.

Gombos Béla főszolgabíróknak az Ó-Becsen f. évi február hó 26-án megejtett orvosválasztás ellen Sándor József részéről benyújtott felebbezés tárgyában adott jelentése. — A vizsgálat a felebbezés indokait megdöntvén, a választás jóváhagyott.

Matkovits Lajos főszolgabíróknak jelentése Ó-Kanizsa község azon kérvénye tárgyában, hogy a községi tanácsútlés tagjain kik tekintendők. — Kimondatik, hogy a bíró, a II. bíró, az esküttek és a jegyző. E határozatot közlik az összes szolgabírósságokkal.

Popovits Dusan főszolgabíróknak a Bezdánban f. évi ápril 21-én megejtett községi segédjegyző és irnokválasztás ellen Tavassy Lajos részéről beadott felebbezés tárgyában adott jelentése. — Az lévén a felebbezés indoka, hogy nem a képviselőtestület hanem a főszolgabíró ejtette meg a kandidációt, ami pedig a megyei szabályrendelet szerint teljesen correct eljárás, a felebbezés elutasítatik.

Latinovits Gyula főszolgabíróknak a Szántován f. évi ápril hó 21-én megejtett községi jegyzőválasztás ellen Német János részéről beadott felebbezés tárgyában adott jelentése. — A választás megerősítetik.

A szabályi szolgabírósság jelentése a csuroghi segédjegyző választása ellen Szarsits Mladen és társai részéről beadott felebbezés tárgyában. — A választás megerősítetik.

Gombos Béla főszolgabíróknak a Tiszaföldváron létesíteni óhajtott gyógyszerár szükségességének Ófelsége előtti tolmácsolására a 92/1892. számú képviselőtestületi határozattal kiktüldött Nagy János utazási költségei tárgyában, s ezen határozat ellen az ottani községi előjáróság részéről beadott felebbezés. — A határozatnak az utiköltségekre vonatkozó része feloldatik, egyebekben helybenhagyatik.

Bogojeva községének a községi alkalmazottak létszáma és azok fizetéseinek 3. illetve III. fejezet 6-8. §-ainak módosítása iránt hozott határozata. — Helybenhagyott.

Hausser Samunak az Ó-Becse község képviselőtestülete által 50. szám alatt hozott határozattal reá kirótt felvételi díj elleni felebbezése. — A 40 frtban megállapított díj felére mérsékeltetik.

Madaras község képviselőtestületének az ottani urad. nagyvendéglő épületnek megvétele tárgyában hozott határozata. — Helybenhagyatik (40.000 és egy-néhány frt vételár mellett.)

Sándor község képviselőtestületének a közlegelő urbéri természetét elismerő és annak felosztása iránt hozott határozata. — Kiadatik a főügyésznek.

Mohol község képviselőtestületének a legelő felosztási ügyben ügyvéd vallás iránti határozata. — Helybenhagyatik.

Báth-Monostor község képviselőtestületének néh. Ambrozovits Gyula örököséi javára kiállított túrlési nyugta jóváhagyása tárgyában hozott határozata. — Jóváhagyatik.

Mohol község képviselőtestületének Blagojev Jovan révbérlő javára a haszonbér 1/4 évi részletének elengedése tárgyában hozott határozata és Nagy Ferenc által ezen határozat ellen benyújtott felebbezése. — Az ügy különben is a bíróság elé vitetvén, érdemleges tárgyalásnak helye nincsen.

Petrovoszellő községének határozata a bel- és külterületen furandó kutak iránt. — Megengedtetik.

Kovil Szent-Iván községének határozata a vágatási biztosnak kirendelése és Stefanovits Stevannak ez elleni felebbezése iránt. — Megbizatik a tennők ellátásával a községi orvos.

Martonos községének határozata a létesített árvédelmi alpnak kezeléséről alkotott szabályrendelete iránt. — Helybenhagyatik.

Temerin község határozata a népkönyvtári alap mikénti felhasználása tárgyában. — Jóváhagyatik azzal, hogy a vásárlandó könyvek jegyzéke a tanfelügyelőhöz előzetesen bejelentendő.

Gajdobra község határozata csikókert felállítása tárgyában. — A gazdasági egylet hozzájárulása tudomásul vétetvén, jóváhagyatik.

Gajdobra község határozata a szegényalap kamatainak leszállítása tárgyában. — Megengedtetik 8%-ról 6%-ra.

Déronya község határozata lovasrendőri állás beosztatása tárgyában. — Feloldatik a határozat.

O-Kanizsa község határozata Adorjánon felállítandó iskola s tanítói állás szervezése tárgyában. — Jóváhagyatik.

Tiszaföldvár község határozata az árvatár rendezése ügyében működött bizottság jutalmazása tárgyában. — Feloldatik.

Ó-Becse község határozata iskolalátogató könyvek beszerzése tárgyában és az ellen dr. Freund Illés által beadott felebbezés. — A határozat jóváhagyott.

Tiszaföldvár község határozata telek eladása tárgyában és az ellen Sztepanov Miklós és társai által beadott felebbezés. — A határozat feloldatik.

Túra község határozata téglaegetés tárgyában. — Jóváhagyatik.

Uj-Palánka község határozata a községi szolgák bérfizetésének felemelése tárgyában. — 115 frttal történt jutalmazás jóváhagyatik.

Ó-Becse község határozata az ott őrzött bizottsági-lag lepecsételt levelek mikénti őrzése tárgyában és ez ellen Milasin József által beadott felebbezés. — A határozat jóváhagyott.

Kunbaja község határozata a közlegelő és kálvária kívüli fák kivágatása és felhasználása tárgyában ugy az ellen Vojnits Dániel plébános által beadott felebbezés. — Megbizatik Deák Zsigmond főszolgabíró a vizsgálat megejtésével.

Lality község határozata az ottani rendőrség fizetésének felemelése és létszám leszállítása tárgyában. — Jóváhagyott.

Ó-Becse község határozata Petrovits Milan rendőr fizetésének javítása tárgyában. — 25 frtről 28-ra történt fölemelés jóváhagyott.

Ó-Sztpár község határozata a községi adó pénztárnok fizetésének felemelése tárgyában. — Kiktüzetik a legközelebbi közgyűlésre.

Rác-Militics község határozata iskolaépítés tárgyában. — Jóváhagyott s alispán megbízottat a további intézkedésekkel.

Nádaly község határozata a postamester segélyezése tárgyában. — 72 frt megszavazása jóváhagyott.

Felső Szt.-Iván község határozata a kisbírók fizetésének felemelése és ez ellen Csilibics Bálint és társai által beadott felebbezés. — A határozat jóváhagyott.

Ó-Kanizsa községének az ottani gör. kel. plébános fizetésének felemelését megtagadó határozata és az ellen Kovacsits Pál által beadott felebbezés. — A határozat jóváhagyott.

Uj-Palánka község határozata a kertész járandóságának megállapítása tárgyában. — Jóváhagyott.

Felső-Szent-Iván község határozata Kopeckzy Győző segédjegyző lakbér átalánya tárgyában. — 50 frtban jóváhagyott.

Rác-Militics község határozata az ottani orvos fizetésének és járandóságának felemelése tárgyában. — Jóváhagyott.

Topolya község határozata tanítói lak eladása tárgyában. — Feloldatik.

Ó-Kanizsa község határozata házvétel tárgyában. — Jóváhagyott.

Ó-Becse község határozata jegyzői lakbér felemelés tárgyában. — Jóváhagyott.

Ó-Becse község határozata kéményseprői fizetés felemelése tárgyában. — A 100 frtről 200-ra történt fölemelés jóváhagyott.

Ó-Kanizsa község határozata végrehajtói fizetés leszállítása tárgyában, az ellen Lábdy István és társai által beadott felebbezés. — A felebbezésnek hely adatván, a határozat föloldatik.

Uj-Palánka község határozata állami iskola segélyezése tárgyában. — 100 frtban jóváhagyott.

Tiszaföldvár község határozata házvétel tárgyában s Benedek Istvánnal kötött szerződés. — Jóváhagyott s a szerződés megerősítetik.

Csataalja község iskola építés tárgyában hozott határozata s az ellen Putterer Vendel és társai által beadott felebbezés. — A felebbezésnek helyt ad a közgyűlés s a határozatot föloldja.

Baracska községének az ottani rendőrök fizetésének felemelését megtagadó határozata és az ellen a rendőrség által bejelentett felebbezés. — A határozat jóváhagyott.

Begecs község határozata a rendőrök fizetésének felemelése tárgyában. — Jóváhagyott.

Dautova község határozata Miklósváry Péter alapítványi tartozás visszafizetése tárgyában és az ellen Dobozy János és társai által beadott felebbezés. — Feloldatik a határozat.

Ugyanannak határozata 50 frt adomány elnem fogadása tárgyában és az ellen Dobozy János és társai által beadott felebbezés. — Feloldatik a határozat.

Ugyanannak határozata a közyám fizetésének leszállítása tárgyában és az ellen Dobozy János és társai által beadott felebbezés. — Feloldatik a határozat.

Uj-Palánka község határozata a nagykorosma épület és telek részekbeni eladása tárgyában. — Jóváhagyott s alispán megbízottat a szerződés megerősítésével.

Felső-Kovil község képviselőtestületének az ottani gör. kel. tanító fizetés felemelését megtagadó határozata és az ellen Sztefanovits Kuzman által beadott felebbezés. — A különben is későn érkezett felebbezés elutasítatik.

Felső-Szent-Iván község határozata a jegyzői nyugdíjárulék megfizetése tárgyában. — A határozat föloldatik.

Felső-Kovil községének Bozejác Rózával kötött házhelyeladás iránti szerződése. — Jóváhagyott.

Felső-Kovil községének Szubotics Lázárral kötött házhelyeladás iránti szerződése. — Jóváhagyott.

Felső-Kovil községének Jovanov Tómvál kötött házhelyeladás iránti szerződése. — Jóváhagyott.

Titel községének Ilits Gyukával kötött házhelyeladás iránti szerződése. — Jóváhagyott.

Titel községének Brkonov Kuzmannal kötött házhelyeladás iránti szerződése. — Jóváhagyott.

Titel községének Kresztics Tómvál kötött házhelyeladás iránti szerződése. — Jóváhagyott.

Prigl-Szt.-Iván község képviselőtestülete által eladott házhelyekre vonatkozó szerződések jóváhagyása. — Jóváhagyatnak.

Felső-Kovil község képviselőtestületének a Csuresin féle házhely megvétele tárgyában hozott határozata. — Jóváhagyott.

Keresztur község képviselőtestületének az ottani izraelita hitközségi iskola segélyezésének megtagadása iránt hozott határozata, s az ellen a kereszturi izr. hitközség által benyújtott felebbezés. — A határozat jóváhagyott.

Ó-Becse község képviselőtestületének határozata az ott építendő iskolák és rendszeresített tanítói állások tárgyában. — Jóváhagyott.

Freyburger Ferenc adai tanító nyugdíjárulékának megállapítása. — 270 frtban állapítatik meg.

Nádaly község képviselőtestületének határozata több házhely eladása tárgyában. — A gör. kel. egyházközségnek átengedett házhelyre vonatkozó részének kivételével jóváhagyatik.

Gajdobra község képviselőtestületének az 1890. és 1891. évben felvett kölcsönök tárgyában hozott határozata. — Jövahagyatik, a községi bíró és jegyző ellen azonban a fegyelmi eljárás elrendeltetik.

Monostorszegh község képviselőtestületének a szegényalap pénzkészletének elhelyezése tárgyában hozott határozata. — Feloldatik.

Szilbás község képviselőtestületének, a községi és adópénztárnokok, valamint a községi rendőrség fizetésének felemelése tárgyában hozott határozata. — Jövahagyatik a határozat.

Kis-Hegyes község képviselőtestületének az ottani közgyám fizetésének leszállítása tárgyában hozott határozata. — Mint az előbbi.

Pacsér község képviselőtestületének az ottani községi bíró magánvagyonának a község költségén leendő tűzkár elleni biztosítása tárgyában hozott határozata. — A határozat feloldatik.

Feketehegy község képviselőtestületének egy új községi irnoki állás rendszeresítése tárgyában hozott határozata. — Jövahagyatik.

Mélykut község képviselőtestületének egy új tanítói állás rendszeresítése és annak fizetését megállapító határozata. — Mint az előbbi.

Mélykut község képviselőtestületének a rendőrség létszámának és fizetésének leszállítása tárgyában hozott határozata. — Feloldatik.

Pacsér község képviselőtestületének Simon János segédjegyzőnek a kataszteri nyilvántartás körül teljesített munkálatai címén kért javadalmazása tárgyában hozott határozata. — Mint az előbbi.

Mélykut község képviselőtestületének határozata iskola felépítése tárgyában. — Jövahagyatik s alispán megbíztatik a további intézkedésekkel.

Steinmiz Klein Jeanette kérvénye Palánkán felállítandó kézi zalogkölcsön üzlet engedélyezése iránt. — A kérvény pártolatik; vállalkozó köteles 1500 frt biztosíték letételére, s a szedendő kamatok — beleszámítva a biztosítási és őrségi díjakat is — 18% illetőleg 25%-ban engedtetnek meg.

A jegyző nyugdíj ellenőrző választmányának id. Szalay Károly nyugdíjaztatása iránti határozata. — Kottasz bizottsági tag itt névszerinti szavazást kér, mert tudtával Szalay Károly fegyelmi eljárás alatt áll. Főispán azonban fővilágosítván, hogy a fegyelmi eljárás már régebben befejezve, annak eredménye nem áll utjában a nyugdíjaztatásnak, mihez képest a névszerinti szavazás is elejtett s a nyugdíj 500 frtban megállapított. Kottasz azonban a hallottak dacára is föllebbezést jelentett be.

Plávna 1891—92., T. Földvár, Béreg, Glozán, Rigyica, Sztanisics 1892. évi pótköltségvetési. Apatin 1892. évi iskola költségvetése. O Szivac 1892. évi óvodai költségvetése. — Jövahagyatnak.

Rigyica 1876—78., Goszpodince 1889., Bács, Borsód, Petrovoszelló, Szilbás 1890. évi közpénztári számadásai. Zenta város 1878—80. évi városgazdai számadása. Kupuszina 1887—88., Hegyes 1890. évi legelőpénztári számadásai. Déronya 1890. évi előfogat számadása. F. Szt. Iván 1889. évi tűzifa előleg számadása. Mosorin 1890—91., Goszpodince, F. Kovil 1891. évi alapítványi számadásai. Hódság 1891. évi árvaházalap, kórházalap és szegény iskolák gyermekek alapítványi számadásai. — Részben marasztaló, részben jövahagyó határozatok hozatnak.

Mélykut, Prigl-Szt. Iván és Szeghegy község 1891. évi árvapénztári számadása. — Szeghegyt kivéve, jövahagyatnak.

Dr. Hailbrun Arthur orvostudori oklevelének meghirdetése. — Megtörténik.

Mausz Teréz szülész női oklevelének meghirdetése. — Megtörténik.

O Sztapár község folyamodványa a szalmás gabonának a beltelkekre való behordtatása iránt. — Az állandó választmány határozati javaslata elutasítja a folyamodványt, mire Momirovits biz. tag azt igyekszik kimutatni, hogy itt a szabályrendelet intenciója ellenkezik amaz értelemmel, melyet annak szavai mutatnak s kéri az engedély megadását. — Alispán ellenezvén a szabályrendelet szó szerinti világos ellentétes határozat hozatalát, főispán szavazást rendelt el, minek eredményeképp a folyamodványának hely nem adatott.

Karavukova községének a nagyvendéglő megvétele tárgyában hozott határozata. — Jövahagyatott.

Csonoplya községének az ottani uradalmi nagykorosma megvétele iránti határozata. — Jövahagyatott.

Habram Ferenc zentai városi irnok felebbezése az ezen állását megírtlnek kijelentő 511. ex 1891. számú képviselőtestületi határozat ellen. — A felebbezés elutasítottatik.

O Kanizsa községének határozata a szerb-utca kikövezése tárgyában és ez ellen Csuka Sándor s társai felebbezése. — A felebbezésnek hely adatik s a határozat elutasítottatik.

Temerin község kérvénye az ó-kér-temerin szabályi műntnak kongotéglával leendő kiépítése iránt. — Kiadatik az alispánnak.

Petrovoszelló községének határozata az ottani vasuti feljárónak kockakövel leendő kikövezése iránt. — Kiadatik az alispánnak.

Mohol község kérvénye a vasuti feljáróhoz vezető ut és azzal kapcsolatos utszakasz kikövezése tárgyában. — Kiadatik az alispánnak.

Ada községének határozata az ottani nagyvendéglőben üresen levő bolt helyiségek bérbeadása tárgyában s az ellen Kovacsics Radivoj felebbezése. — Kiadatik a főszolgabírónak pótlás végett.

Mohol község képviselőtestületének Szabó Sándor fogyasztási kezelő 250 frtnyi tartozásának elengedése tárgyában határozata, ez ellen Szabó Sándor felebbezése. — Kiadatik a főszolgabírónak pótlás végett.

Tiszaföldvár községének határozata az ottani izr. iskola tervezetét járó mérnöki munkadíj kifizetése tárgyában, ez ellen Grósz Fülöp felebbezése. — A határozat jövahagyatott.

O Kanizsa községének határozata Mihályi Etel tanítóné korpótléka tárgyában és ez ellen beadott felebbezés. — A felebbezésnek hely adatik s a határozat feloldatik.

Vármegyei nyugdíjalapot kezelő bizottság határozata Józich Alajos megyei díjok özvegyének az őt férje után megillető végkielégítés tárgyában. — 75 frt szavaztatik meg.

Ugyanannak határozata Eichardt Ernő volt szolgabíró irnok özvegye nyugdíjaztatása tárgyában. — 200 frtban állapítottatik meg.

Ugyanannak határozata Sztanisics Koszta vármegyei öröklőlegény nyugdíjának felemelése tárgyában. — 163 frtban állapítottatik meg.

Gyurgyevó községének több házhely eladása tárgyában határozata. — Feloldatik.

Ugyanannak határozata a községi irnoki fizetés felemelése és a 210. ö. i. számú ház tatarozása iránt. — Jövahagyatik.

Tiszaföldvár község határozata az ottani izraeliták egyházi és iskolai kiadásaihoz a hozzájárulási arány megállapítása tárgyában s az ellen Gerviz Fülöp által beadott felebbezés. — Pótlás végett kiadatik a főszolgabírónak.

Ugyanannak határozata a községi rendőrség ruházata költségének a községi pénztárból való fedezése iránt. — Jövahagyatott.

Kiszács községének az ottani községi rendőrség fizetése felemelése tárgyában hozott határozata. — Jövahagyatik.

Titel községének a határvidéki alaplól felvett 1500 frtnyi kölcsön visszafizetése tárgyában határozata. — Jövahagyatik.

Mosorin község képviselőtestületének Prugits Milos, Gyurgyevits Milos, Jovanovits Uros, Pirocsaim Kanazir, Jagodits Mata, Jovanovits Dragutin, Raniszavlyev Paja, Kanazir György, Popovits Rada, Csuresits Szima, Paraszkics Gyóka, Eturszki Jovan, Zsivanov Száva, Jelovác Jesta, Petrovits Mladen, Bányác Zsiván, Jovanovits Nata, Babi Imre, Marinkov Andria, Zlatanov Jova, Dragojev Jovan, Raikov Jovan, Bányác Mladen, Szubotin Draga, Popovits Jovan, Maletin Milos, Maletin Rada, Nein Zsiva, Petekov Draga, Dragojev Száva, Kanazir Péter, Jelovác Péter, Bányác Pócsa, Kanazir Milán, Kanazir Péter, Jovanovits Jovan, Kirtyán Milos, Kanazir Mladen mosorini lakosok részére eladott házhelyek tárgyában kelt határozatai. — Jövahagyatnak.

Kovil Szt. Iván községének Plavits Teofán, Jokov Péra, Paosaris Ilija, Pralicza Milos, Krsztics Mika, Duis Száva, Csuresits Gedeon, Raits Tima, Sztolits Márkó, Krklyus Paja és Vlskalits Vlada ottani lakosok részére elajándékozott házhelyek tárgyában hozott határozata. — Jövahagyatnak.

Titel községének Cziprés Dávid részére eladott házhely tárgyában hozott határozata. — Jövahagyatik.

Felső Kovil községének Zsivanov Vasza ottani lakos részére eladott házhely tárgyában hozott határozata. — Jövahagyatik.

O Bece községének az ottani tanítók ötödéves pótlékának megtagadása tárgyában hozott határozata s ez ellen Fábás János részéről beadott föllebbezés. — A föllebbezés elutasítottatik s a határozat jövahagyatik.

Jankovác községének határozata a földék bérbeadása tárgyában s ez ellen ifj. Stein Mór által beadott felebbezés. — A felebbezés elutasítása mellett a határozat jövahagyatik.

Keresztur községének a fogyasztási adók behajtása után a községet illető jutalék hová fordítása tárgyában hozott szabályrendelete. — Jövahagyatik.

Tiszaföldvár községének a trachomás betegek gyógykezelésért járó díjazás tárgyában határozata s az ellen Kirschenheiter részéről beadott felebbezés. — A felebbezésnek hely adatik s a határozat föloldatik.

Mohol községének Nagy Ferenc ottani kompbérlő kártalanítása ügyében határozata s ez ellen Róza Lajos felebbezése. — A felebbezésnek hely adatik s a határozat föloldatik.

Uj-Palánka községének a közlegelőből neki jutott egy hold s 925 ölnyi terület eladása tárgyában határozata. — Jövahagyatik.

O Futak községének a felépítendő iskola-óvoda és árvaházra szükséges teleknek a vásártérből leendő kibasítását megtagadó határozata s ez ellen Kern Ferenc részéről beadott felebbezés. — A föllebbezés elutasítása mellett a határozat jövahagyatik.

Gajdobra községének a községi alkalmazottak fizetési és napidijairól szóló szabályrendelet 4. §-ának értelmezése tárgyában határozata. — Feloldatik.

Bukin községének határozata a kincstári nagykorosma, mérszártsék és 38 hold föld megvétele iránt. — Pótlás végett visszaadatik.

Pilits Milos s társai sándori lakosoknak felebbezése a községi irnok választás ellen. — A föllebbezés elutasítása mellett a határozat jövahagyatik.

Csurug községének határozata Petrovesanin Györgynek visszatérítendő kamatok ügyében. — Jövahagyatik.

Tiszaföldvár községének határozata az árvatári számadások nyilvánosításánál működő bizottsági tagok díjazása ügyében s az ellen Haim Sándor s társai részéről beadott felebbezés. — A föllebbezés mellőzésével jövahagyatik.

Tárcey Dezső megyei II. aljegyző folyamodványa a házközösségi ügyek II. fokú elintézésére alakított bizottságnál az előadói teendőknél elláthatásához a törvényhatósági bizottság beleegyezését kéri. — A beleegyezés megadatik, annál is inkább, mert Tárcey Dezső ezelőtt is viselte e tisztet s így nem kell amaz ügyeket kezdő kezre bízni.

Latinovits Gyula főszolgabíró jelentése a vaskuti községi árvapénztár 1889. évi számadásánál hiányzott s bekvant okmányok betérjesztése iránt. — Ez ügy, befizettetvén a marasztalási összeg, megszünt.

Kolozsvár Sándor főszolgabíró jelentése a petrováci községi közgyám Lacsok Samu által az 1865. ex 1891. számú megyei határozat folytán befizetett 9 frt 89 kr tárgyában. — Az összeg befizettetvén, a fölmentvény megadatik.

Alispáni előterjesztés a koronázási jubileumi költségek fedezése tárgyában. — A 310 frtnyi költségek a megyei laktanya alaplól térítettnek meg, mint a mely alapnak egyelőre ugy sincsen határozott rendeltetése.

Popovits Dusan főszolgabíró jelentése a Bezdán község 1888. évi közpénztári számadásának a helyszinén történt megvizsgálásáról. — Felmentő határozat hozatott.

Dautova község 1887. — Járek 1890. — Uj Palánka 1890. — Csataalja 1890. — Szeghegy 1891. — Sztántova 1891. — Nemes Militics 1891. — Csávoly 1891. évi közpénztári számadásai. — Felmentő határozat hozatott.

Baracska község 1892. évi. — Prigl-Szent Iván község 1892. évi pótköltségvetési. — Jövahagyatnak.

Csupor Gyula főszolgabíró jelentése a Metkovits telepen behajthatlanná vált 642 frt 42 kr közmunkaváltásdíj leiratása tárgyában. — Leiratik.

Vojnits István főszolgabíró jelentése Mosorin község 788 frt 94 kr közmunkaváltásdíjának leiratása iránt. — Leiratik.

Csupor Gyula főszolgabíró jelentése Bulkesz községében behajthatlanná vált különféle követelések leiratása ügyében. — Leiratik.

Zákó Milán főszolgabíró jelentése a Gyurgyevó községében behajthatlanná vált 1035 frt 13 kr közmunkaváltásdíj leiratása iránt. — Leiratik.

Molnár Károly főszolgabíró jelentése Uj-Verbász községében behajthatlanná vált 305 frt 89 kr különféle községi követelések leiratása iránt. — Leiratik.

Főszolgabírói jelentések a Veprovác községében 10 frt 96 kr. — O Kér községében 2382 frt 19 kr. — Taria községben 1547 frt 15 kr különféle községi követelések behajthatatlanság címén való leiratása iránt. — Leiratnak.

A zombori magyar olvasóköri elnökének kérelem levele a megyei szeretetház alaplól a körül kölcsönvett s még fennálló 3300 frt tőketartozás kamatainak leszállítása iránt. — Leszállítottatik 5% ra, mint a minél többet másutt sem hoz ezen alap.

Mihalovits Kornél főszolgabíró kérvénye a palánkai főszolgabíró hivatal vezetésével lett megbízatása alkalmából felmerült költségének megtérítése iránt. — 100 frt megszavaztatik.

Jakobsits Gyula közg. gyakornok s tb. szolgabíró kérelem levele fizetési pótlék megszavazása iránt. — Jun. 1 től számára 20 frt havi pótlék szavaztatik meg.

Válik Imre szolgabíró irnok kérvénye költöz. kódési költségei megtérítése iránt. — 80 frt megszavaztatik.

Szegfü György zentai főjegyző nyugdíjaztatása iránti kérvénye. — 500 frtban megállapítottatik.

Csupor Gyula jelentése Klein Proka s társai tovarisovai lakosok felelős számadóktól beszédhetlenné vált marasztalási összegek leiratása tárgyában. — Leiratnak.

Mayer János s társai csataaljai lakosok felfolyamodványa a községi rendőrök fizetésének fedezése tárgyában hozott községi határozat ellen. — A felebbezés elutasítottatik, mert maga a határozat nem is létezik.

Városi közgyűlés.

Zombor szab. kir. város törvényhatósága szombaton, jul. 2-án tartotta havi közgyűlését Sándor Béla főispán elnöke alatt.

A polgármesteri jelentés képezte a tárgysorozat első pontját; a jelentés a következőképp szólt:

Méltóságos főispán!

Tekintetes törvényhatósági bizottság!

Havi jelentésemet van szerencsém a következőkben előterjeszteni:

A tekintetes törvényhatósági bizottság megítéltelő meghagyása alapján a tekintetes törvényhatósági bizottság többi kiküldött tagjával együtt főispán ur ó méltóságának vezetése alatt részt vettünk az ország fővárosában azon ünnepélyességekben, melyekkel ó császári és apostoli királyi Felsége megkoronáztatása negyedszázados évfordulója alkalmából rendezettek. Az ország többi törvényhatóságai küldötteivel egyetemben miniszterelnök ur ó nagyméltósága vezetése alatt ó császári és apostoli királyi Felsége előtt jobbágyi hódolatunknak adtuk kifejezést, mely alkalommal ó császári és apostoli királyi Felsége úgy ninket, mint küldöinket is királyi kegyelmével továbbra is biztosítani méltóztatott.

A nagy nap évfordulója a tekintetes törvényhatósági bizottság által előzetesen megállapított módon városunkban is megünnepeltetett, mely ünnepélyességeknek fényét kiváló mértékben emelte azon általános és osztatlan lelkesedés, melylyel a város minden egyes polgára abban résztvenni hazafias kötelességének ismerte.

Áttérve a közigazgatás mult havi állapotára, tisztelettel jelentem, miszerint a tanács iktatóba beérkezett a mult hó folyamán 1117 ügydarab, melyekhez az előző hóból fennmaradt 985 hátralékot számítva, elintézendő volt 2102 ügydarab, ezekből 1143 elintéztetvén, hátralékban maradt 959.

A községi bírósághoz beérkezett 157 ügydarab, melyekből 54 elintéztetvén, hátralékban maradt 103, e hátralék magyarázatát abban leli, hogy a községi bírói teendőkkél megbízott II-od alkaptány a mult hó folyamán a szabadságon levő I-od alkaptányt helyettesítenie kellett, másrészt pedig a felek nagy része mezei munkával lévén elfoglalva, beidézhetők nem voltak.

A rendőrkapitányságnál elintézendő volt 595 ügydarab, melyből 561 elintéztetvén, hátralékban maradt 34.

A közbiztonság állapota kielégítő volt, tüzeset nem fordult elő, eltoloncoltatott 1, áttoloncoltatott 1 egyén.

A közegészségügyi állapot a balalozás tekintetében eléggé kedvező volt. A kórmozgalom azonban igen élénk volt, amennyiben a fertőző betegségek több neme kisebb nagyobb mértékben mutatkozott; így a ronesoló torok lobbon kívül, hasi hagymáz, ragályos jellegű fültömírgylob, kanyaró, vörheny és bányahimlő esetei is mutatkoztak.

A járványos és ragályos jelleggel nem bíró kórok közül leggyakrabban gyonorbántalmak fordultak elő.

Befolyt e hóban 4030 frt 31 kr. állami adó fejében. Városi adópótlékban 2098 frt 10 kr.

Utí adóban 172 frt.

Birtokváltozási díjban 346 frt 72 kr.

A házipénztár készlete junius 30-án 3977 forint 59 kr. volt.

Ismételve hangoztatott és méltánylást érdemlő óhajoknak megfelelően, folyó hó 1-től fogva a nyári idő tartamára a hivatalos órákat a fogalmazó személyzetre nézve délelőtt 8-tól délután 1-ig és a segéd- és kezelőszemélyzetre nézve délelőtt 7-től délután 1-ig állapítottam meg, kivéve a javadalmi hivatalt; a rendőrkapitányságra nézve pedig oly hozzáadással, hogy a főbb tisztviselők egyike délután is, mint ügyeletes, a hivatalban köteles tartózkodni.

Steiner Jakab közbiztonsági állatorvos ellen súlyosabb beszámítás alá eső kötelességmulasztás esetei forgván fenn, ellene a fegyelmi eljárás megelőző vizsgálatot elrendeltem, egyidejűleg pedig, figyelemmel a terberre eső fegyelmi vétségek súlyosabb beszámítására, állásától

is felfüggesztem, annak tartama alatt pedig a közbiztonsági állatorvosi teendők ellátásával Matzitz Lajos városi állatorvost bízom meg.

A szervezési szabályrendeletben előírt negyedévi pénztárvizsgálatot az összes városi pénztáraknál megéjtén, azok teljes rendben találtattak.

A költségvetés értelmében foganatosítandó közművek közül a kövezésből a kockakövezés a Gromon-utcában, az átkövezés az apatini úton és a bezdáni út egy részén foganatosított, a Flórián-utca kikövezése pedig folyamatban van.

A törvényhatósági úthálózatba felvett utak, kivéve a rancevói, zsarkováci és kupuszini utakat és a sztanisiesi, veprováci, sáponyai és csataaljai utak egy részét, mind kijavítottak.

Midőn még tiszteltteljesen jelenteném, miszerint Esztergamy Károly főpénztárnok urnak, fontos családi körülmények indokából, a múlt hó második felében történt tizenégy napi szabadságoltatása tartamára a házi-pénztárnoki teendők ellátásával Auth György városi számvizsgálót bízom meg.

Oly kérelemmel fordulok a tekintetes törvényhatósági bizottsághoz, miszerint ezen jelentésemet tudomásul venni méltóztatnék.

Ezek után jó darabig a városi közbiztonsági dominált a tárgyalásban. A vágóhid jégverme restaurálendő, a mi 667 frt költséget igényel. A rendőrkapitány azonban érintkezésbe lépett a mészárosokkal és hentesekkel, a kik kijelentették, hogy ők különben sem veszik igénybe az ottani jégvermet, mert meg van mindenkinek otthon a saját jégverme s így az indítvány oda terjed, hogy a jégverem helyreállítása mellőzendő. Építendő azonban a vágóhidhoz 2000 frt költségeloiránnyal lakás az állatorvosnak és a felügyelőnek.

Polgármester indokolása, Szondy Máttyás biz. tag fölszólalása, majd ismét a polgármester fölvilágosításai után a közgyűlés egyhangulag kimondja, hogy a jégverem helyreállítása egyelőre mellőzendő, de az állatorvos lakása fölépítendő.

Ezután a vágóhídi állatorvosok ügye került elő. Steiner Jakab vágóhídi állatorvos fogyméti vizsgálat alatt lévén, teendőjét ez idő alatt Matzitz Lajos végezi. A közgyűlés most megszavazta Matzitz Lajosnak a vágóhídi állatorvos fizetéséből fentartott $\frac{2}{3}$ részt, ezen rendkívüli teendők ellátása fejében.

A harmadik vágóhídi ügy volt a Lillich Antal és társainak kérvénye, akik kérik odamondosítani a közbiztonsági szabályrendeletet, hogy a juh- és bárányvágás ne legyen kötelezőleg a vágóhídon eszközölendő. Ugy a gazdasági és pénzügyi, mint az állandó választmány nem tartja ezt megengedhetőnek, mert a husnak közegészségügyi szempontból való ellenőrzése lehetetlen, de közti-tisztasági szempontból is előnyös a régi állapot. A közgyűlés ily értelemben határozott.

Szabó János hentes kéri, hogy ő a közbiztonsági kényszer alól fölmentessék, lévén neki odahaza a sertés-terem már berendezett vágókamarája; a fogyasztási adót meg évi 800 frttal hajlandó megváltani s kéri emez ajánlatának elfogadását.

Itt már hosszabb vita fejlődött ki. Barthal József biz. tag megadandónak véli a kivételt, a mint, hogy már megadott egy Ehram és társa nevű cégnek. Pedig folyamodó üzlete is éppen olyan előnyös helyzetben van mint az Ehram cégé.

Bittermann Nándor biz. tag, az áll. vál. elutasító javaslatát fogadja el, mert ezek után várható, hogy a többi hentesek is ily kérelemmel állnak elő s e mellett a fogyasztási adó megváltási összegét is keveselli, mert a múlt évben is 892 frtot fizetett folyamodó e címen. Közegészség és köztisztasági szempontból is ellenzi, sőt szerinte az Ehram cégtől is megvonandó a kedvezmény, mert a föltételeket nem tartotta be (nem építetett oly vágókamrát, a melynek terveit előre bemutatta).

Csibás Benő polgármester megadandónak tartja az engedélyt, mert az Ehram cég idegen polgár s élvezi a kedvezményt; miért ne adnók meg városunk polgárának is?

Schöchl József biz. tag szintén ellenzi a kivétel megadását.

Főispán végül a Barthal álláspontjára helyezkedik. Az Ehram cég telepedése is csak kisajátítás után vonható meg most már. A precedens tekintetében meg az engedélyt élvező cég üzlete szabja meg a mértéket, mely mellett ily engedély tovább is adható. Kisebb üzletek nem fogják megkapni azt. A fogyasztási adó megváltása meg csak a f. év végére fog szólni s ez esetről esetre adatik meg.

Ezekhez képest a közgyűlés megadja a kért engedélyt.

A városi földnek jövő évre szóló haszonbéri tervezete elfogadtatott.

A középkereskedelmi iskolánál üresedésben lévő tanári állásokra megválasztottak Csippék Ferenc alskubini középkereskedelmi iskolai tanár (azzal, hogy a tanári oklevelet 2 év alatt tartozik megszerzeni) és Treneseni Károly kaposvári polgári iskolai tanár.

A bonvédlaktanyánál szükségessé vált pótmunkálatok 549 frt 01 kr előirányzat mellett foganatosítottak. 22 hold 650 □ öl bukováci föld bérbeadott árverés útján 382 frton. A közgyűlés ezt jóváhagyta.

A szabadság iránti kérvényeknél fölszólt Szondy Máttyás, biz. tag; a Nikolits alkaptány által, betegsége miatt kért 3 havi szabadsággal veszélyeztetve látja a kapitányság ügykezelését, s kéri, van-e helyettesről gondoskodva. A polgármester fölvilágosítása után azonban megnyugodott a szabadság megadásában. A rendőrségről lévén szó, fölhitva egyben a főkapitány figyelmét a járdák rendbentartására, (nevezetesen a targoncázásnak a járdáról való letiltására), a piacárknak a kofák által ültetett korai összevásárlására s azok durvaságaira, gorombaságaira, továbbá a koldulási tilalomnak szigorú ellenőrzésére.

Valter Nándor rendőrfőkapitány nyomban válaszolt. A járdán való targoncázás tilos ugyan, de az ez ellen vétőt büntetni nem lehet, mert eziránt sem törvény, sem szabályrendelet nem intézkedik. A tilalom tehát szigorúan végre nem hajtható. A kofák összevásárlása — ha drágítja is ezáltal a konyhaszükségletet — meg nem szorítható, illetve nem köthető bizonyos órához, mert ez a szabad ipar és kereskedés elve ellenére történék s volt már eset, hogy ez ügyben egyik-másik város intézkedett, de a minisztérium azt jóvá nem hagyta. Koldulás miatt meg tul sok a büntetés, de azt végleg megszüntetni nem lehet, kibégás mindig előfordul.

A kofák durvasága, gorombasága ellen meg a piacon sürűben cirkáló rendőrök fognak ezután némi segítséget nyújtani.

A gyűlés pontban déli 12 óraker feloszlott.

Nyári szórakozásunk.

(Levél a szerkesztőhöz.)

Meg fogja engedni talán, kedves szerkesztő ur, ha nő létemre ez alkalommal sem maradok a főzőkanálnál, hanem egy egészen komoly ügyben emelem fel gyenge szavamat. Ily komoly ügynek tekintem én a zombori közönség nyári szórakozását, melyről eddig városunk ügyeinek böles intézői, nézetem szerint, még nem igen gondoskodtak. Mit is csinálhat az ember, én istenem, nyáron Zomborban? Bizony e város lakóinak azon része, mely egy vagy más okból, nem buzódhatik a nyári hónapok tartamára valamely távoli üdülő- vagy gyógyhely fenyőillatos lombjai alá, a kétségbeesés hangján vetheti fel e kérdést s alig talál rá mérvadó feleletet. Mostani szórakozásunk mindössze abból áll, hogy forró nap hevében és porban kikocsizhatunk a Sikará-ba, kimehetünk estefelé a csatorna-fürdőbe vagy a parkba, de vajjon miféle szórakozás ez? Legfeljebb arra való, hogy jól kifáradjunk és izzadjunk, társaság nincs ugyszólvá sehol, zenéről nem is beszélhetünk. Még legutóbbi szórakozás az u. n. korzón való esti sétá. Na ezt ugyancsak igénybe is vesszük mi zomboriak, mert némely napon alig lehet mozogni a körüti fák keskeny sorai között.

Mindez fizikai szórakozás és tegyük hozzá, nagyon — prózai. Pedig talán valami kis szellemi szórakozásra is volna szükség, jölehet közfelfogás szerint nyáron a melegben néhez még gondolkozni is. Egy kis zene, egy kis deklamáló előadás, vagy talán egy kis színház elkelne nagyon. Főleg ez utóbbi. Zomborban tudtommal mióta állandó teli színházzal rendelkezünk, a nyári szeziónban soha sincsen színház, mert a színügyi bizottság nyári előadások tartására nem ad a színigazgatóknak állandó engedélyt. Innen van aztán, hogy nyáron által vagy csak holmi Sängerek ékes német plakátjaival vannak telve utcasarkaink, vagy legfeljebb egy-egy vándor impressárió tart a színházban olykor (mint tavaly Jászayval és Reményivel) néhány előadást.

Csekély nézetem szerint ez nem jól van így. A színügyi bizottságnak kár szükkéblüsködnie, kár azt vélnie, hogy a nyári színészet árt a téli szezónnak, mert elvégre is első nem a szini direktorok, hanem a közönség érdeke. Az ország legtöbb nagy városa ma már a színészet állandósítására törekszik, Kolozsavart követi Debrecen, Arad és Kassa, hol mindenütt nyári szinköröket emelnek s ekként módot adnak a fürdőbe nem menő közönségnek is a szórakozásra.

Nem bánom tehát, kedves szerkesztő ur, ha magam maradok is, de ime lándzsát török Zombor nyári színésze mellett. Nem szükség, hogy állandó szinkörünk legyen, de az a közönség nyári szórakozása érdekében nagyon is óhajtható, hogy városunkban nyaranta is tartassanak 4—6 héten át színelőadások, egy-egy a célnak megfelelő ideiglenes arénában. Ennyi időre szívesen előjőne hozzánk bármely legjelesebb provinciális színtársulat is (pl. a szegedi), s így ha télen nem is, de legalább nyáron lenne alkalmunk művészi színvonalon álló előadásokon mulatni, s bizonyára ez lenne a mi nyári legszebb szórakozásunk.

Oszlányi Olga.

Renán Ernő és Schmitt Jenő.

(Egy kis historiko-vallásbölcséleti elmélkedés.)

A kath. egyház történetét lapozgatva úgy találok, hogy az nagy részben — Simon Magústól kezdve egész Schmitt Jenőig — eretnekségek és tévtanokat hirdető filozofusok története. Bizonyítják ezt a minden rendű és rangú egyházi írók rengeteg könyvtárakat alkotó műveik, melyeket a kath. egyház tanai ellen intézett támadások cáfolatai produkáltak. A haladó mivelődés által raffinózódó hitetlen szellem mindig raffinirtabb fegyverhez nyul, és már nem egyes tantételeket, hanem a kereszténységet a maga összességében támadja meg. E táborhoz tartoznak a francia enciklopedisták, a német nacionalisták; és legújabb időben a másik végtelen leledző materialisták, naturalisták, pozitivisták, evolucionalisták. Ott az istenitett ést a maga értékére leszállítani; itt a göröngyhöz kötött lelket felszabadítani, — egész serege az egyházi írónak szállott sikra. Az e célból írott művek száma, kivált Német- és Franciaországban mesés! A harc folyik: a hívő keresztény tudomány és a hitetlen filozofia közt. A kereszténység az ő tanaiból nem ad fel egyet sem; az ellenséges filozofia a gyakorlati életre meddő. Egyet szült a modern filozofia — a szkeptist, vallásbölcsészeti nonszalanszot, vallási kételyt, közönyöt, egykedvűséget mindazoknál, kik a hitetlen filozofia által feltálat indigestible fogásokból táplálkoznak. Renán Ernő praktikusabb módon fogta fel a dolgot: — sivar, meddő érthetetlen filozofálás helyett a kereszténység alapigazságát támadta meg, tagadván Krisztus istenségét. Műve nagy hatást idézett elő; de nem mintha sokan elhitték volna amit állított, mert hisz szentírásai hamisításai nyilvánvalók voltak csak némi hit-tani képzettséggel bíró laikusok előtt is; hanem hatott az által — és ebben van művének praktikuma — hogy műve a francia causerie kellemétől áradoz és Krisztust mint vonzó regényhőst tünteti fel. Innen fejthető meg, hogy miért volt oly kapós, hogy miért rajongott a szép nem is Renán könyvéért. Kellemes csevegésével hatott, de igazság hiányában nem hódított. A kereszténység egy két ezer éves élő, nem vegetáló, az egész emberiséget magába hódító, az egész világot civilizáló történeti intézmény, az erkölcsi életet irányító általános rendszabály, melynek alapigazsága a szerző Krisztus isteni tekintélye, személyes istensége; ezzel létezik vagy dől a kereszténység. Ha Krisztus nem Isten, akkor a kereszténység maga a legnagyobb tévtan; akkor a böleskedő ész egy dilemma előtt áll, melyet az emberiség számára soha meg nem fejtett. És a kereszténységnek Krisztus személyes istenségéről szóló tana és e negáció közt nagy űrt nem lehet idealisztikus szépítgetésekkel áthidalni, a mint ezt legújában Renán hirven Schmitt Jenő megkísérlé, midőn Krisztust mint az örök igazság, örök szeretet hirdetőjét és megszemélyesítőjét állítja a modern ember szelleme elé. Már ezen alaptételben a szerző tudva vagy nem tudva egy nagy ellenmondást állít fel. Ily ellenmondásokkal és sok egyéb

megemészthetetlen dologgal van teli az egész könyv. Schmitt Jenő műve Hegel tanítványára volt — érthetetlen. Pedig az igazság egyszerű és világos nyelven szól. Renán és Schmitt műve közt az a különbség, hogy míg amaz hatott, de nem hódított; addig emez sem hatni sem hódítani nem fog. A vallásbölcsészeknek, ha ugyan érdemesnek tartják, nem nehéz munkájukba kerülend Schmitt Jenő urat foszlányokra szedni.

Nemo.

AZ ÁSÍTÁS MINT GYÓGYMÓD.

A svájci orvosok lapjában Naegeli dr. az ásitás terapeutikus használatával foglalkozik s különösen a „mély“ ásitásnak igen sokféle gyógyhatását emlegeti.

Többek között ezeket írja: „Az ásitás, mint fiziológikus mély lélegzés, a legtermészetesebb tüdőgyógyászati. Minthogy a nagy közönséget alig lehet majd rábirni, hogy a Schreiber-módszer szerint, folytonosan mélyen vegyen lélegzetet; nekünk orvosoknak kell azt a tanácsot adnunk mindenkinek, hogy mitsem törődve az ugynevezett illemmel, naponkint reggel és este, ahányszor csak bírjuk, ásitással tágtítsuk és szellőztessük tüdőjeiket és trainirozzák lélegző izmaikat. Ez által talán sok krónikus tüdőhurtnak lehet elejét venni. Ama tapasztalatokra támaszkodva, hogy t. i. a „mély“ ásitásnál a gégeizomzat emelkedik és kinyílik s ezáltal az Eustach-féle kürt összeszorul, megkísérletem az ásitást gyógytani célokra is felhasználni. A kísérleteket eleinte saját magamon próbáltam ki. Sokat szenvedek nyelési fájdalmakban, melyeket rendszeren igen heves szuró tuba-fájdalom követ. E fájdalom éjnek idején szokott álmainból felriasztani. Hat-nyolcszori erőltetett ásitás megszüntette fájdalmimat. Azóta akut gégehurtnál, kezdődő tubahurtnál, mindig kitűnő sikerrel rendeltem az ásitási kurát. A betegeknek nem esett nehezükre vonatott belégzés által, vagy ha egyedül voltak antosuggestió által bármikor is ásitani. Ugy rendeltem, hogy napjában minél többször, 6—10-szer ásitásnak s utána nagyot nyeljenek.

Az új gyógymódot hazánkban is meghonosítják. Ugy értesültünk, hogy Faragó Gyula dr. a kitűnő fiatal orvos ajánlatot adott be a képviselőház elnökönek, melyben a ház egyik karzatának bérbeadását kéri tőle. Ásitási kurát használó betegeit ugyanis Szederkényi és Horánszki Nádor beszédei alatt e külön karzaton akarja elhelyezni.

Törvénykezés.

A fecskendő-gyárosok sajtópöre. Trogmayer Gyula újvidéki és Tarnóczy Gusztáv budapesti tűzi-fecskendő-gyárosok ugyancsak egymásra szegezték fecskendőiket s addig-addig hadakoztak egymás ellen, míg végre a sajtóbírószág is hozzá szolt a két cég viszályához. Ugy történt a dolog, hogy Trogmayer Gyula újvidéki gépgyáros folyamodott a belügyminiszterhez, hogy az ő tűzfecskendőit ajánlja a törvényhatóságok és községek figyelmébe, mit azonban a miniszter megtagadott tőle. Tarnóczy Gusztáv budapesti gépgyáros, — persze üzleti reklámképen — felhasználva e megtagadott rendeletet, azt lenyomatta és az egész országban terjesztette. Ez előzmények után jelent meg az „Egyetértés“ 1891. aug. 12-iki számában Trogmayer Gyula aláírásával egy közlemény, a mely miatt rágalmazás és bestitlésért címén Tarnóczy Gusztáv sajtópanaszt emel. Az inkriminált közlemény, mely „Egy tűzfecskendő-gyáros és orsz. képviselő“ felirással látott napvilágot. Tarnóczyt „frakkos jezsuitának“ nevezi, „a ki meg akarta vesztegetni Trogmayer könyvelőjét“, majd azzal vádolja őt, hogy „miseriszeri leiratokat céljainak megfelelően átalakít, értelmét megváltoztatja, azoknak reá nézve kedvezőbb hangzatos ad.“ A védő kérelmére és a magánpanaszos beleegyezésével kihallgattak több tanu arra nézve, hogy Tarnóczy kutatásokat eszközölt, megtudandó, vajjon Trogmayer nem használ-e fel gépeihez külföldön készült géprezeket. Huk János újvidéki géplakatosnak Tarnóczyt egy alkalmazottja azt mondta, hogy Trogmayert üldözni fogják, míg tönkre nem megy. Balla Emil újvidéki rendőrkapitány elmondja, hogy a minisztérium utasításból vizsgálatot tartott egy bizottsággal Trogmayer gyárhelyiségében. Azt találta, hogy a gépeket ott állítják elő. Elnök: Meg volt említve a miniszter leiratában, hogy kinek följelentésére történik a vizsgálat? — Ugy emlékszem, hogy Tarnóczy volt megnevezve, de biztosan nem tudom. Résztvett e bizottságban Brück Ferenc kereskedelmi iskolai igazgató is, mint szakértő. Azt állítja, hogy teljesen rendén levő gyártózatot látott. Elnök: Milyen benyomást tett öre a feljelentés és a tapasztalt eredmény? — Én világos denunciaciót láttam a dologban. Mohácsy Imre fametsző azt valja, hogy Tarnóczytól hozzája hozták Trogmayer képekkel ellátott árjegyzékét, melyekről ő kliséket készített. Magyarits Ágoston iparfelügyelőt a kereskedelmi miniszteriumból lekeltették Újvidékre, hogy megvizsgálja a gyártat. Azt tapasztalta s erről jelentést is tett, hogy Trogmayer maga állítja elő a tűzfecskendőket. Az esküttek az inkriminált közleményben 9 szóval 3 ellenében rágalmazást láttak s ebben 7 szóval 5 ellen „vétkes“nek nyilvánították a vádlottat. A sajtóbírószág meghozta az ítéletet, a melylyel Trogmayer két rendbeli rágalmazás vétsége miatt a btk. 92. §-ának alkalmazása mellett 30 frt fő- és 20 frt mellékpénzbüntetésre ítélte s a költségek viselésére kötelezte. Az elíltét megnyugodott.

Közzgazdaság.

Termésünk. A földmivelésügyi miniszterhez küldött biteles adatok szerint vármegyénkben buzával, rozsossal, árpával és zabbal összesen 453.484 kat. hold (1600 □ öles) terület van bevetve. E terület egész kiterjedésén — ugyancsak a gazd. tudósítók adatai szerint — közepesen aluli termés nem mutatkozik, a mi igen kedvező eredménynek mondható. Közepes termés mutatkozott eddig 255.349 kat. holdon, közepesen fölüli 198.135 kat. holdnyi területen. — Ezen adatok szerint tehát általában véve nem panaszkodhatik megyénk a termés illetőleg, kivéve persze azon, aránylag kisebb területeket, a hol a jég- vagy az árny okozott károkat.

Szerkesztői üzenetek.

R. Gara. Persze hogy tévedés! Mai hírrovatunk különben újból közli.
M. G—a. Valóban meglátszik, hogy ez az első vers, amit irt. Nem közölhető, ebből azonban korántsem következik, hogy ha ezután is küld valamit, hát megharagszunk, sőt ellenkezőleg örülni fogunk, ha valamit közölhetünk öntől.
A. Karavukova. Örvendünk, hogy ismét viszontlátjuk; tessék csak dolgozni tetszés szerint, ha bevalik, közlünk minden faju cikket; azonban ne legyen nagyon hosszú s ne legyen nehézkes. Karácsonyi verse közölve lett. Ha bejön Zomborba, igen szívesen látjuk. Különb. jó vakációt kívánunk.
Dr. Th. Titel. Levelező lapod a lap megjelenése napján érkezett; így hát őszinte sajnálatomra abban a formában nem volt közölhető.
Nem közölhető. Viszontlátás. Én a nagy don Juan. A... Temetői hangok.
B. Kabos. Szíves felvilágosítását köszönöm.

**Naptár.
Julius.**

Havi és heti nap	Katholikus naptár	Protestáns naptár	Görög-oroszos naptár
5 Kedd	Domic., Vilm.	Sarolta	23 Agripina
6 Szer.	Izsaiás próf.	Izsaiás próf.	24 Sz. Ivan sz.
7 Csüt.	Vilp. pk. hv.	Vilpolt	25 Febrónia
8 Pént.	Kiljén	Kiljén	26 Thesz. D.

Felelős szerkesztő:
Dr. BALOGHY ERNŐ,
köz- és váltó-ügyvéd.
Laptulajdonos és kiadó
BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

438. szám.
H. k. 1892.

Idézés.

Pevalitza Mija volt szablyai lakós a Pevalitza-féle 65. számú házközösségnek jogosult tagja, a ki ezen házközösségből 11 év előtt önként kilépett s azóta ismeretlen helyen tartózkodik, ezen felhívatik, hogy jelen idézés közzétételétől számított **60 nap alatt** fentemlített házközösségbe térjen vissza, avagy eddigi tartózkodási helyét a részére ezennel kirendelt ügygondnokához Krga Danilo szablyai lakósnál jelentse be s öt célszerű képviseltetésre nézve kellőleg utasítsa, mert ellenkezőleg az 1850. évi május hó 7-én kiadott határóri alaptörvény 26. §-a és ezen §-hoz kibocsátott rendelet e) pontja alapján jogosultsága megszüntnek nyilvánítani s ő a házközösség jogosult tagok sorából hivatalból kitérültné fog.
Zsablyán, 1892. évi június hó 26.

BADERLITZA GYÖRGY,
tb. főszolgabíró.

**Tanonc felvétetik
ENGEL ADOLF**

fűszer- és rövid-áru üzletében
3—1 **ZOMBORBAN.**

Rizstermelésre

alkalmas talaju s kitünő minőségű, viz mellett fekvő 33, esetleg 66 katasztrális holdnyi területtel bíró — Szabadkától félórai távolságra fekvő — földnek

haszonbérbe vétele iránt

tudakozódhatni: **dr. Petrovics Dusán** szabadkai ügyvédnél, aki a hozzá intézendő megkezesésekre a kívánt felvilágosításokat azonnal megadja.

Nagy Dezső fűszer- és vegyeskereskedésében Német-Palánkán, egy fiatal segéd (keresztény) felvétetik. A magyar és német nyelv tudása megkivántatik. Ajánlatok fent címzetthez küldendők.

535. szám.
kig. 1892.

Árlejtési hirdetmény.

Bács-Bodrogh megye törvényhatósági bizottsága által 459/közgy. szám alatt kelt határozatával Karavukova községének jegyzői lak felépítése engedélyeztetvén, ezen építésre az árlejtési határnapot folyó évi július hó 16. napján d. u. 2 órára tűzzük ki.

Felhívtnak mindazok, kik ezen szóbeli árlejtésen résztvenni óhajtanak, hogy az előirányzott összegnek 10% bánatpénzzel a jelzett napon és időben Karavukova község-házánál jelentkezzenek.

Az előirányzott költségek 7163 frt 83 kr. Az árlejtési feltételek és műszaki okmányok a községjegyzői irodában a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

Karavukován, 1892. június 27-én.
Rumbach Mihály, jegyző. 3—2 **Bauman János,** bíró.

2337/1892. sz.

Pályázati hirdetmény.

Ada községben elmozdítás folytán üresedésben lévő és 400 frt évi fizetés és 100 frt lőtarási átalánnyal javadalmazott rendőrvezetői állásra ezennel pályázat nyitattik, — felhívtnak ennél fogva ezen állást elfoglalni és elnyerni óhajtok, miszerint kellően felszerelt kérvényeket alólított községi előjárósághoz **f. évi július hó 20-ig** annál inkább benyújtsák, mivel később érkező kérvények figyelembe vételni nem fognak.

Pályázók kérvényeikben igazolni tartoznak, hogy:
1. magyar állampolgárok;
2. védkötelezettségeiknek eleget tettek és 24-ik életkorukat betöltötték, de a 60 at el nem érték;
3. fedhetlen előéletűek és erkölcsűek;
4. teljesen egészségesek;
5. hogy a magyar nyelvet szó- és írásban teljesen bírják.

A megállapított rubázatot a megválasztandó sajátjából tartozik beszerezni.
Ada, 1892. június hó 29. én.

Jablonszky Miksa, jegyző. 2—1 **Kerner Ferenc,** bíró.

Hirdetmény.

Néhai Morokvasits Vasza-féle kis-bezdáni utcában 347. szám alatt fekvő ház, nemkülönb. 3 hold 445 □ öl szőlő és szántóföld szabad kézből eladó.

Értesítést kapni Kusevits Szvetozár kir. járásbírónál Viroviticán. (Verőce via Eszék.) 5—1

Tanítói pályázat.

Öt tanteremmel bíró karavukovai községi német-magyar népiskolánál egyik tanítói állomás üresedésben lévén, erre **augusztus hó 6-ig** pályázat nyitattik.

Jövedelem: készpénzben, havi részletekben 400 frt, azonfelül szabad lakás házi kerttel. Ismétlő iskola tartásáért külön díj nem jár.

Pályázni óhajtok kellően felszerelt folyamodványukat, a fent jelzett határnapig a községi iskolaszékre címezve alulírottához küldjék. Zenében jártasok előnyben vannak.

Kelt Karavukován, 1892. június 30-án.
Turnovszky Rudolf, iskolaszéki vál. elnök.

3—1
1191. szám.
1892.

Árlejtési hirdetmény.

Sztanisics község előjárósága részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint a községi képviselőtestületnek mult évi augusztus 2-án 36. sz. a. hozott s a tekintetes megyei törvényhatóság által 1196/közgy. 1891. sz. alatt jóváhagyott határozata alapján egy új tanterem felépítése a megállapított terv és költségvetés alapján eszközöndő lévén, ezen átalakítási munkálatot teljesítendő építkezés biztosítása céljából **f. évi július hó 10-én reggel 8 órakor** Sztanisics község-házánál nyilvános versenytárgyalás fog tartatni.

Mindazok, kik árlejtetni szándékoznak, tartoznak a 761 frt 50 kr. előirányzott összegnek megfelelő 10% bánatpénzt készpénzben vagy óvadékképes papirokban a tárgyalás megkezdése előtt letenni.

Írásbeli zárt ajánlatok ugyancsak a tárgyalás megkezdése előtt az előirt bánatpénzzel ellátva a tárgyalást vezetőjének átadandók.

A terv és költségvetés a tárgyalás napjáig a község jegyzői irodában a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

Sztanisicson, 1892. évi június hó 27-én.
2—1 **AZ előjáróság.**

Zombor, 1892. Bittermann Nándor könyv- és könyvendéjéből.

831. szám.
kig. 1892.

Árlejtési hirdetmény.

Mélykut község alulirt elüljárósága ezennel közhírré teszi, hogy egy költségvetésileg 1637 frt 82 krral előirányzott tanterem felépítését folyó évi július hó 16. napján d. e. 9 órakor a község-ház tanácstermében megtartandó nyilvános szóbeli árlejtésen a legkevesebbet vállalkozónak kiadja.

A költségterv és árlejtési feltételek a községi jegyzői irodában folyó évi július 3-tól a hivatalos órák alatt bármikor betekintethetők.

Kelt Mélykuton, 1892. évi június hó 25-én.
Lajthay Benjámín, községi jegyző. 3—2 **Mikó Mihály,** községi bíró.

Ház eladás.

A felsővárosban, Flórián-utcában 381. szám alatt levő lakház, az azzal kapcsolatos és 2 hold 1319 □ ölet kitévő beltelekkel — melyen egy számozott üres házhely is van és azon felül még 5 házhely kihasítható, szabad kézből eladó.

Zomborban, 1892. évi június hóban.
3—3 **Bertolino Sándor.**

Hirdetmény.

A csonoplai 1825 kat. holdas birtokomat teljesen felszerelt fundus instructussal együtt van szándékom 6 évre bérbeadni, vállalkozók tölem a feltételekről személyesen, vagy levélben is a szükséges felvilágosítást megkaphatják.

Zombor, 1892. június 26.
3—2 **Fernbach Bálint.**

1549 sz.
tkvi 1892.

Árverési hirdetmény.

A hódásági kir. járásbíró mint telegkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Lekár Pál végrehajtónak Pavlov András végrehajtást szenvedő elleni 8 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék (a hódásági kir. járásbíró) területén levő, Bácsujfalu községében fekvő, a bacsujfalui 631. sz. tjkben A. I. 200. r. sz. 142. ö. i. sz. alatt foglalt s Pavlov Ádám nevében álló házra az árverést 400 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1892. évi augusztus hó 6-ik napján délutáni 3 órakor Bácsujfalu község-házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Arverezni szándékozők tartoznak az ingatlan becsárának 10% át készpénzben, vagy az 1881. évi LX törvénycikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.
Kelt Hódásághon, 1892. évi március hó 31-én.

A hódásági kir. járásbíró mint telegkönyvi hatóság.

6744. sz.
tkvi. 1892.

Árverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telegkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Dukits született Brancsits Krisztina végrehajtónak Belyanszky szül. Brancsits Maca végrehajtást szenvedő elleni 150 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék területén levő, Zomborban fekvő, a zombori 1092 számú tjkben foglalt Belyanszky született Brancsits Maca nevében álló A. † 3249. hr. 568 1/2 ö. i. sz. ház és 86 1/2 □ öl beltelekre az árverést 784 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1892. évi július hó 26-ik napján délutáni 3 órakor ezen telegkönyvi hatóság árverési termében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Arverezni szándékozők tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvénycikk 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Zomborban, 1892. évi május hó 6-án.
A zombori kir. törvényszék mint telegk. hatóság.

Radány Péter, kir. törv. bíró.